

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. ความเป็นมาของระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียน
2. ความหมายของระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียน
3. กระบวนการดำเนินงานตามระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียน
 - 3.1 วัตถุประสงค์ของระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียน
 - 3.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - 3.3 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
4. องค์ประกอบของระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียน
 - 4.1 การรักษาเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 4.2 การคัดกรองนักเรียน
 - 4.3 การส่งเสริมนักเรียน
 - 4.4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน
 - 4.5 การส่งต่อนักเรียน
5. การประกันคุณภาพและประเมินระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียน
 - 5.1 ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 5.2 ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 5.3 มาตรฐานการศึกษา
 - 5.4 มาตรฐานคุณภาพระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียน
 - 5.5 การประกันคุณภาพระบบการคุ้มครองเหลื่อนักเรียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ความเป็นมาของระบบการคุ้มครองเด็กนักเรียน

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อผู้คน ซึ่งนอกจากจะส่งผลในเชิงบวก แล้ว ก็ยังส่งผลในเชิงลบ เป็นด้านว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ดังนั้น การที่จะพัฒนาเด็กนักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพมีคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวัง จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (มาตรา 6) ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาดังนี้ ไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ศศิปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข (มาตรา 22) แนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้และต้องว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเติมตามศักยภาพ ทั้งนี้การจัดการกระบวนการเรียน ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้มีการประสานงานร่วมมือกับบุคคล นารода ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ อีกทั้งในการปฏิรูปวิชาชีพครู เพื่อเป็นการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่ได้ คุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพตามการประกันคุณภาพการศึกษาของกรมสามัญศึกษา ดังนั้น ระบบการคุ้มครองเด็กนักเรียนจึงเป็นระบบที่สามารถดำเนินการเพื่อรับการประกันคุณภาพได้ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านปัจจัย ด้านผลผลิตและด้านกระบวนการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรหนักถึงความสำคัญที่จะต้องมีระบบการคุ้มครองเด็กนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบมีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนรวมทั้งมีวิธีการกิจกรรมและ เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ ใน การคุ้มครองเด็กนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบการคุ้มครองเด็กนักเรียนประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า ความเป็นมาของระบบการคุ้มครองเด็กนักเรียน ที่สืบทอดมาจากสังคมที่ไม่สงบไปเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดภัยคุกคาม ทำให้เกิดภัยคุกคามของผู้เรียน เป็นไปในทางที่ไม่เหมาะสม สมควรที่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรจะหันมาให้ความสำคัญและช่วยกันแก้ไขปัญหาเหล่านี้

2. ความหมายของระบบการคุ้มครองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546 : 7) ได้ให้ความหมายระบบการคุ้มครองนักเรียนว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานคุ้มครองนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครุที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครุที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน

วินัย แสนมณี (2546 : 6) ได้ให้ความหมายของระบบคุ้มครองนักเรียนไว้ว่า เป็นระบบการดำเนินงานการช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ทั้งการส่งเสริม การป้องกัน และ การแก้ไขปัญหา พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษายield; เป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครุที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลดอุดกั้นจากการเดพติด

กรมสามัญศึกษา (2544 : 1) การคุ้มครองนักเรียน หมายรวมถึง การส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครุที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนา นักเรียน ให้เป็นคนดี คนเก่ง ปลดอุดกั้นจากการเดพติด และมี ความสุขในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

สรุปได้ว่า ระบบคุ้มครองนักเรียน หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานที่มี ระบบในการดำเนินงาน มีขั้นตอนวิธีการ เครื่องในการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยอาศัยความ ร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

3. กระบวนการดำเนินงานตามระบบการคุ้มครองนักเรียน

3.1 วัตถุประสงค์ของระบบการคุ้มครองนักเรียน

วัตถุประสงค์ของระบบการคุ้มครองนักเรียนจำแนกเป็น 2 ประการ คือ

(กรมสามัญศึกษา. 2544 : 1)

3.1.1 เพื่อให้การดำเนินงานระบบคุ้มครองนักเรียนของโรงเรียน เป็นไป อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

3.1.2 เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่มีระบบ พร้อมด้วยเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

3.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของระบบการคุ้มครองนักเรียน มีดังนี้ คือ^(กรรมสามัญศึกษา. 2544 : 2)

3.2.1 นักเรียนได้รับการคุ้มครองอย่างทั่วถึง และตรงตามสภาพปัจจุบัน

ปัจจุบัน

3.2.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น

3.2.3 นักเรียนรู้จักตนเองและความคุณคนเองได้

3.2.4 นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข

3.2.5 นักเรียนในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

3.3 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานระบบการคุ้มครองนักเรียน ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ มีดังนี้

3.3.1 ผู้บริหาร โรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนทุกฝ่าย ทราบดีถึงความสำคัญของระบบการคุ้มครองนักเรียน และให้การสนับสนุนงานดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

3.3.2 ครุภูมิคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบการคุ้มครองนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน

3.3.3 คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะ อย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

3.3.4 ครุภูมิปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครุภูมิคนในโรงเรียน รวมทั้งสนับสนุน เรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน

3.3.5 การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครุภูมิปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์ต่อการคุ้มครองนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น

โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรีกขยันเมืองต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

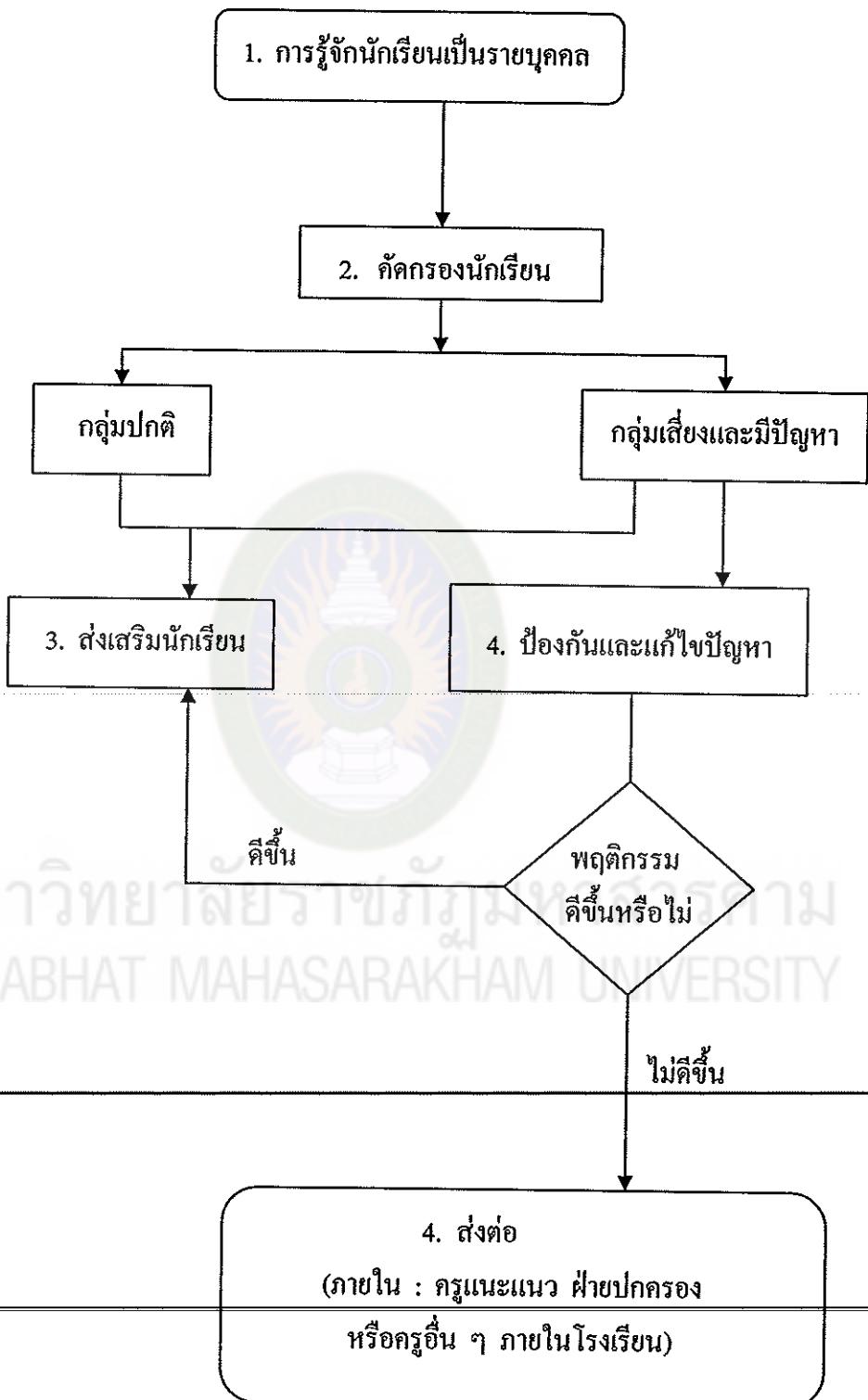
สรุปได้ว่า กระบวนการดำเนินงานตามระบบการคุ้มครองนักเรียนนี้ วัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานระบบคุ้มครองนักเรียนของ โรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบของระบบการคุ้มครองนักเรียน

ระบบการคุ้มครองนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ (กรมสุขภาพจิตและกรมสามัญศึกษา. 2544 : 3) คือ

- 4.1 การรักษาความปลอดภัยของนักเรียน
- 4.2 การคัดกรองนักเรียน
- 4.3 การส่งเสริมนักเรียน
- 4.4 การป้องกันและการแก้ไขปัญหา
- 4.5 การส่งต่อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภูมิที่ 2 กระบวนการดำเนินงานตามระบบการคุ้มครองนักเรียนของครุที่ปรึกษา

4.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ความสำคัญ

ด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงถือเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครุที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างถูกทาง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ใช้การใช้ความรู้ดีกรีหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดໄດ້น้อยที่สุด

ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

ครุที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1. ด้านความสามารถ แยกเป็น

1.1 ด้านการเรียน

1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ

2. ด้านสุขภาพ แยกเป็น

2.1 ด้านร่างกาย

2.2 ด้านจิตใจและพฤติกรรม

3. ด้านครอบครัว แยกเป็น

3.1 ด้านเศรษฐกิจ

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน

4. ด้านอื่น ๆ ที่อาจารย์พนเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้อง

กับการคุ้มครองนักเรียน

วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครุที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ที่สำคัญ คือ

1. ประเมินสะสາม เป็นเครื่องมือในการรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บ

รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูล และครุที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านี้มาศึกษาพิจารณาทำความรู้จักนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอ หรือมีข้อสงสัยบางประการ ก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง

การสอนตามจากเพื่อน ครูอีน ๆ หรือเพื่อน ๆ ของนักเรียนเป็นต้น รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่าง ๆ หากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้รูปแบบและรายละเอียดในระเบียนสะสมของแต่ละโรงเรียน มีความแตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลทั้งด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัวระเบียนสะสม เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จึงต้องเป็นความลับและเก็บไว้อย่างดี ไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเด็กอื่น ๆ มาเรือค้นได้ หากเป็นไปได้ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษามาและมีตู้เก็บระเบียนสะสมให้เรียบร้อย ระเบียนสะสม ควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา หรือ 6 ปี การศึกษา และส่งต่อระเบียนไปยังครูที่ปรึกษาก่อนใหม่ในปีการศึกษาต่อไป หรืออาจจัดครุที่ปรึกษาตามคุณลักษณะนักเรียนอย่างต่อเนื่องจนจบมัธยมศึกษาในแต่ละตอน หรือจนจบ 6 ปี การศึกษาได้

2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ไม่ได้เป็นแบบวัดหรือแบบทดสอบ แต่เป็นเครื่องมือสำหรับคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรม การปรับตัว ที่มีผลเกี่ยวนี้องกับสภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์ที่ปรึกษามีแนวทางในการพิจารณาหัวเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น แบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมันนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศไทย เพราะมีความเที่ยงและความตรง จำนวนข้อไม่มากนัก คณิตผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิต โดยแพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล เป็นหัวหน้าคณะได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมิน และเกณฑ์มาตรฐาน (Norm) ของเด็กไทย แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก มี 3 ชุด คือ

2.1 ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็ก

2.2 ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมินเด็ก

2.3 ชุดที่เด็กประเมินตนเอง

3. วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ

ในการนี้ที่ข้อมูลของนักเรียนจากการระเบียนสะสมและแบบประเมิน

พฤติกรรมเด็กไม่เพียงพอ หรือเกิดกรณีที่จำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมอีก ครูที่ปรึกษาอาจใช้วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ ในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมนักเรียนเป็นต้น

4.2 การคัดกรองนักเรียน

ความสำคัญ

การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา คือนักเรียนที่จัดกลุ่momอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มและมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี

การจัดกลุ่มนักเรียนนี้ มีประโยชน์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในการให้บริการเพื่อคุ้มครองนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา เพราะมีข้อมูลนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษามาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

ผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่momอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ (Sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ดีว่าขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบปัญหาใดก็ตาม และเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้น ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกเหนือจากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียน คือการระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนี้ ให้อยู่ในคุณภาพนิじของครูที่ปรึกษามาและยึดถือหลักเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนี้ โรงเรียนจึงควรมีการประชุมครุภัณฑ์การพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนเหมือนกัน เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา

4.3 การส่งเสริมนักเรียน

ความสำคัญ

การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนอยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป (กรมสุขภาพจิต. 2544 : 29)

วิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียน

การส่งเสริมนักเรียน มีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรม荷物รุ่น (Homeroom)
2. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)

4.4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

ความสำคัญ

ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจยิ่ง ใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาสังคม การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต. 2544 : 32)

วิธีการและเครื่องมือเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา

การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิค วิธีการแต่สิ่งที่อาจารย์ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ คือ

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

ข้อพึงควรหันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน

ข้อพึงควรหันในการที่จะดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน

(กรมสุขภาพจิต. 2544 : 34) มีดังนี้

1. การรักษาความลับ

1.1 เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ต้องช่วยเหลือแก้ไข ไม่ควรนำไป

เปิดเผยยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อ และสุลจริงของนักเรียน และการเปิดเผยควรเป็นไปในลักษณะที่ให้เกียรตินักเรียน

1.2 บันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน ควรเก็บไว้ในที่เหมาะสมและสะดวกในการเรียกใช้

1.3 รายงานการช่วยเหลือนักเรียน ควรรายงานในส่วนที่เปิดเผยได้โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์เป็นสำคัญ

2. การแก้ไขปัญหา

2.1 การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียน ต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้น ๆ เพราะปัญหามิได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียว แต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุที่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

2.2 ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกัน และวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่ง ก็อาจไม่เหมาะสมกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง เนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้นการช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะการให้คำแนะนำปรึกษาจึงไม่มีสูตรการช่วยเหลือสำเร็จตายตัว เพียงแต่มีแนวทาง กระบวนการหรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ ฝึกฝน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคน

4.5 การส่งต่อนักเรียน

ความสำคัญ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการในข้อ 4 นั้น อาจมีบางกรณีที่ปัญหามิความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วหากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา หรือ ครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความซุ่มยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลูกค้ามีความเป็นปัญหาใหญ่ โศกนาฏกรรมต่อการแก้ไข (กรมสุขภาพจิต. 2544 : 36)

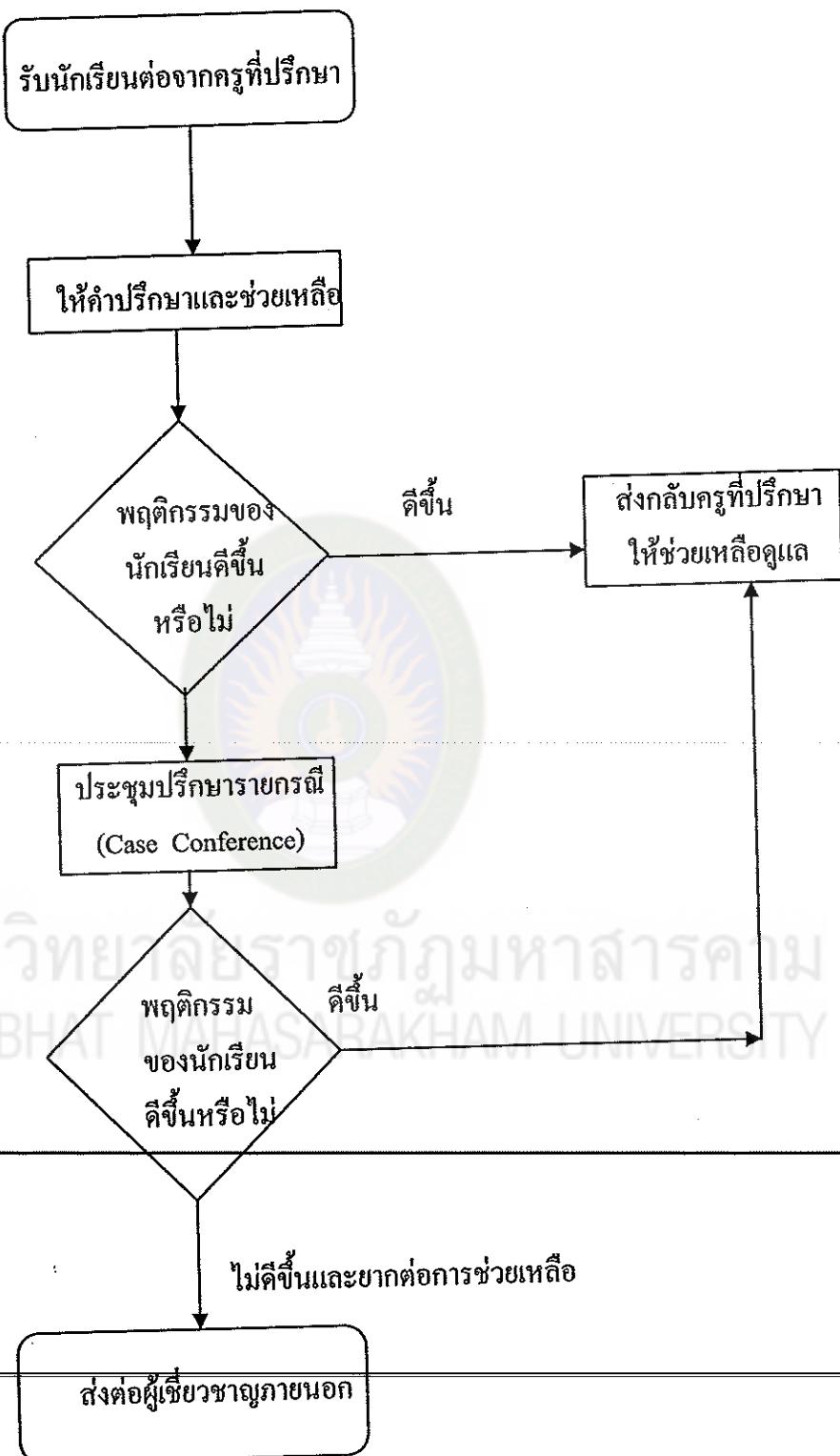
การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 แบบ กือ

1. การส่งต่อภายใน ครุที่ปรึกษาส่งต่อไปยังอาจารย์ที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ครุแนะนำ ครุพยาบาล ครุประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น
2. การส่งต่อภายนอก ครุแนะนำหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

สำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครุแนะนำหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครุที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนรุนแรงเป็นต้น ครุที่รับคดีด้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงานกับ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีก ก็ต้อง ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเข้ากัน ดังแผนภูมิที่ 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภูมิที่ 3 กระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนของครูแนะแนวและฝ่ายปกครอง

แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อ โดยครุที่ปรึกษา

การส่งนักเรียนไปพนคญอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้น มีแนวทางพิจารณา ในการส่งต่อสำหรับครุที่ปรึกษา (กรมสุขภาพจิต. 2544 : 38) ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้น หรือยแย่ลง แม้ว่าครุที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใด ๆ

2. นักเรียนให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครุที่ปรึกษา เช่น นัดให้มา พนແຕ່ວິໄນມາตามนัดอย่างเสมอ ให้ทำกิจกรรมการช่วยเหลือกันไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใด ๆ เป็นต้น

3. ปัญหาของนักเรียนที่เกี่ยวกับเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวกับความรู้สึกความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบันบัดທາງจิตวิทยา ควรพิจารณาส่งต่อ ให้มีความรู้สึกพำทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

แนวทางดำเนินการส่งต่อนักเรียน

แนวทางในการดำเนินการส่งต่อ มี ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต. 2544 : 38)

1. ครุที่ปรึกษาประสานงานช่วยเหลือนักเรียนต่อ เพื่อให้ทราบล่วงหน้า ก่อน

2. สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

3. ครุที่ปรึกษาระบุชื่อและนามสกุล ระบุชื่อและนามสกุลนักเรียน ให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระมัดระวังมิให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือโกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพนคญที่จะช่วยเหลือตามแต่การณ์ที่ครุที่ปรึกษาพิจารณาว่า เหมาะสม

4. อาจารย์ที่ปรึกษานัดแนะ วัน เวลา สถานที่นัดพบกับครุอาจารย์ที่รับช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย

5. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปองค์ประกอบของระบบคูແລช่วยเหลือนักเรียน คือ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล, การคัดกรองนักเรียน, การส่งเสริมนักเรียน, การป้องกันและการแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องเป็นไปอย่างมีขั้นตอน

5. การประกันคุณภาพและประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ

อุทุมพร งานรمان (2544 : 1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นการให้หลักฐาน ข้อมูล แก่ประชาชนว่า บุคคลในโรงเรียนทำงานเต็มความสามารถ เพื่อให้ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และสาธารณะมั่นใจในคุณภาพของนักเรียน

วิจิตร วรุตนางค์ (2535 : 35) กล่าวว่า การบริหาร ในหน่วยงานทุกประเภทไม่ว่า จะเป็นการบริหารธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือหน่วยงานรัฐก็ตาม เป้าหมายสำคัญที่สุดอันดับ หนึ่งก็คือ เรื่อง คุณภาพ การที่จะให้ได้งานที่มีคุณภาพดี เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ทั้งใน ด้านราคา บริการ และประโยชน์ใช้สอย จำเป็นต้องมีการควบคุมคุณภาพ เป็นหน้าที่ความ รับผิดชอบ ของทุกฝ่ายในหน่วยงาน จึงต้องดำเนินการ เพื่อให้ได้มาตรฐานคุณภาพของงาน โดยใช้ เทคนิคต่าง ๆ

กรมสามัญศึกษา (2545 : 1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็น กระบวนการทางการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจ และเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้มาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพ ตามที่สังคมต้องการ

กรมวิชาการ (2544 : 3) กล่าวว่า ปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็น อย่างยิ่งที่ต้อง บริหารจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไก สำคัญที่จะเสริมและผลักดัน ให้กระบวนการทำงานในทุกระดับ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดำเนิน ไปอย่างสอดรับกันเป็นระบบ มุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักการและวิธีการบริหาร และการ ขัดการคุณภาพ (Quality Management) สมัยใหม่ที่เน้นการสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนจะ ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยที่ความมั่นใจนี้ ต้องอยู่บนฐานของหลักวิชา ข้อเท็จจริง หลักฐานเชิงประจักษ์ และความสมเหตุสมผลเป็น สำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 1) ให้ก่อตั้งว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่ สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ การกำกับดูแล และสนับสนุน ส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ต้องอยู่บน พื้นฐาน หลักวิชา ข้อมูลหลักฐานที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

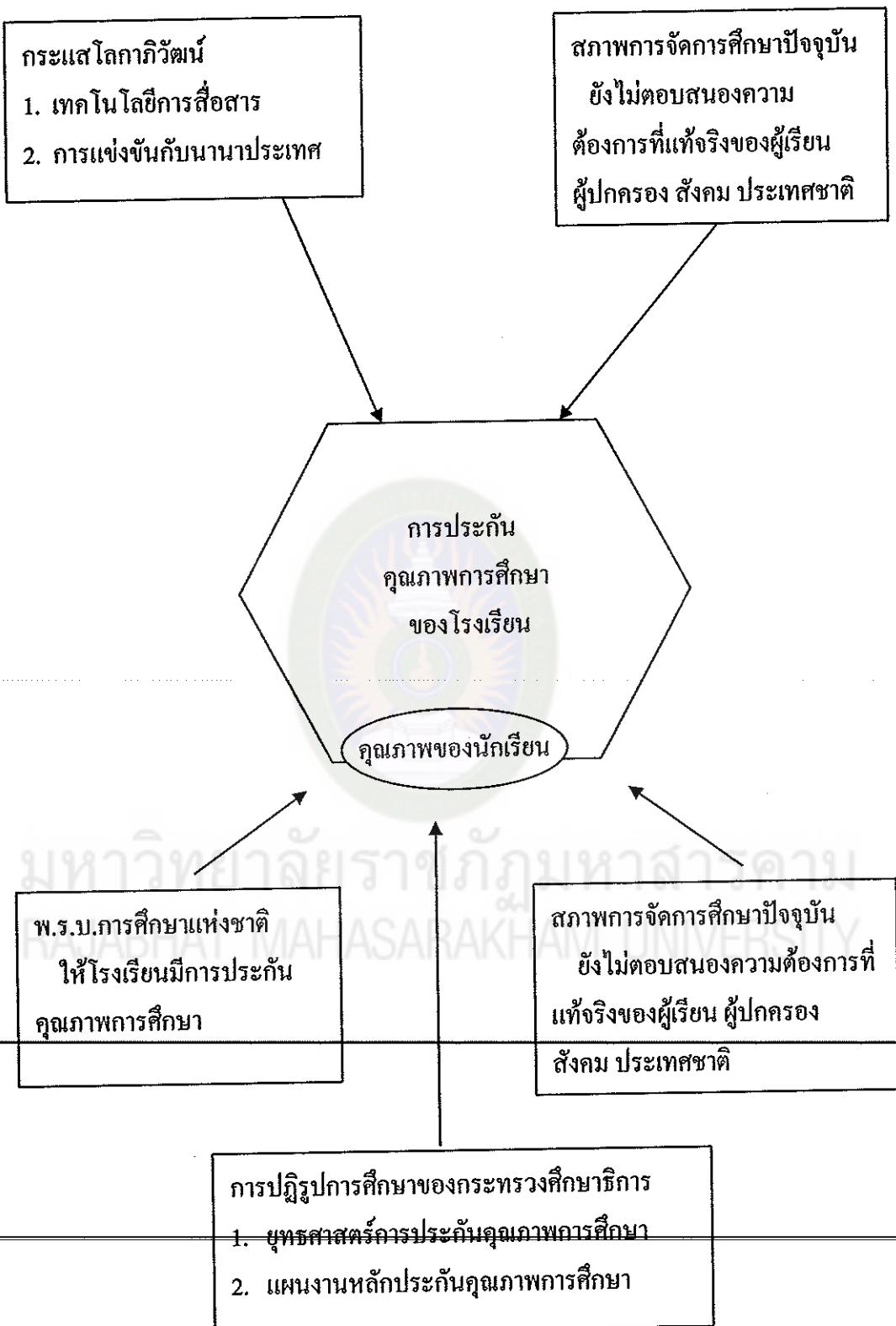
ผู้เรียน ทุกคนจะได้รับการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด ในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการและการดำเนิน กิจกรรม โดยสร้างระบบ หรือกระบวนการในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษา ได้ตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ และ คุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ

5.2 ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน

โดยยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัฒน์ มีความเริ่มก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วตามกลางภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ความผันผวนทางการเมือง ทางวัฒนธรรมศิลธรรม เป็นเหตุสำคัญที่ต้องเรียนรู้ในการปรับตัว ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เคลื่อนตัวตลอดเวลา เศรีบัมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายของ กระแสโลก ปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของคณะกรรมการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาคนให้มีคุณภาพซึ่งเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่ เคลื่อนอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึงตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้ อย่างเป็นสุขการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยจำเป็นที่จะต้องเริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่ง ดำเนินการพัฒนาคุณภาพของสถาบันนี้ ๆ โดยจะต้องมีการประกันคุณภาพภายใน ผสมพسان อยู่ในกระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาเป็นไป ตามมาตรฐาน เพื่อทำให้เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข สร้างสรรค์ สังคมให้มีสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เศรษฐกิจมั่นคงสามารถร่วมมือแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมี ศักดิ์ศรี ในสังคมโดยการประกันคุณภาพภายใต้จุดยืนของสถานศึกษา โดย สถานศึกษาเพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม (กรมสุขภาพจิต. 2546 : 28)

ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยต่าง ๆ ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่มา : กรมสามัญศึกษา. 2546 : 29

ดังนี้ เพื่อเป็นหลักประกันว่า โรงเรียนมีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยดูจาก คุณภาพของนักเรียนเป็นหลัก โรงเรียนจำต้องมีระบบประกันคุณภาพที่ชัดเจน เพื่อสร้างความ เชื่อมั่นของชุมชน และสังคม

1. โรงเรียนมีคุณภาพมาตรฐานทางการศึกษาและได้รับการรับรองมาตรฐาน คุณภาพการศึกษาจากองค์กรการประกันคุณภาพการศึกษาที่รัฐกำหนด

2. ชุมชน องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมรับผิดชอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ ไทย

3. โรงเรียนจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนเรียนจากการศึกษาจาก โรงเรียนที่มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา จึงเป็นที่ยอมรับของสังคม

5.3 มาตรฐานการศึกษา

เวียงชัย ราชฤทธิ์ (2547 : 30) ได้ให้ความหมาย มาตรฐาน (Standard) ว่า หมายถึง เป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือเกณฑ์ของการศึกษาที่แสดงเป็นตัวเลข ในรูปค่าเฉลี่ยทาง สถิติ หรือปริมาณในรูปความดีทางอุดมคติ หรือหมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินสิ่งหนึ่งสิ่งใด

กรมสามัญศึกษา (2543 : 12) ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ทางการศึกษา เป็นมาตรฐานขึ้นตัวที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับส่งเสริม กำกับ คุณภาพ ตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานคุณภาพการศึกษา กรมวิชาการ ได้กำหนดไว้ 3 ด้าน (กรมวิชาการ 2541 : 32–33) คือ

1. มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน

2. มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย

3. มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ

คณสมรรถ์ ฯารพันธ์ (2544 : 6) ได้กล่าวถึงขั้นตอนจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัด ของโรงเรียน ดังนี้

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและเผยแพร่คู่มือการประกันคุณภาพให้

ผู้บริหาร ครุ อาจารย์นักเรียน และชุมชน ร่วมกันศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของกรมสามัญ ศึกษาให้เข้าใจ

2. เมื่อศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดข้อที่ 1 เสร็จแล้วให้ทุกคนร่วมกันวิเคราะห์ มาตรฐาน และตัวชี้วัดแต่ละด้าน ว่าสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ในโรงเรียน อย่างไร ครอบคลุมงานตามตัวชี้วัดนั้น ๆ หรือไม่

3. เขียนภาระงานตามตัวชี้วัดแต่ละด้านที่โรงเรียนปฏิบัติ เป็นตัวชี้วัดย่อย ๆ จน ครอบคลุมภาระงานตามตัวชี้วัดของกรมทุกด้านตามมาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้าน กระบวนการ และมาตรฐานด้านผลผลิต

4. ข้อความที่เขียนในแต่ละกลุ่มมาตรฐาน ควรเป็นดังนี้

4.1 กลุ่มมาตรฐานด้านปัจจัย (Input) ข้อความที่นำมาเขียนตัวชี้วัดจะ บ่งบอกถึงคุณสมบัติ คุณลักษณะเฉพาะ ความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ความ เชี่ยวชาญเฉพาะความพึงเพียง ฯลฯ ตามขอบข่ายของปัจจัยนั้น ๆ

4.2 กลุ่มมาตรฐานด้านกระบวนการ (Process) ข้อความที่จะเขียนมี ลักษณะเป็นกิจกรรมการปฏิบัติที่มีขั้นตอน เช่น โบงเป็นระบบกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบ คือ มีการจัดตั้งคณะดำเนินการ มีแผนปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติตามแผน มีการประเมินการปฏิบัติ ตามแผน มีการปรับปรุงพัฒนา จนเกิดผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัดนั้น ๆ

4.3 กลุ่มมาตรฐานด้านผลผลิต (Output) ข้อความที่เขียนจะเป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด ที่เกิดจากผลด้าน ปัจจัย ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดของกรมในแต่ละตัวชี้วัด เช่น มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเมินค่า นำความรู้ที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีทักษะเชิงนุյย์ มีความคิด วิเครื่องสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยตนเอง มีความเมตตากรุณาอื่อเพื่อเพื่อแผ่ สามารถ ดำรงชีวิตในสังคม ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข เป็นต้น

5.4 มาตรฐานคุณภาพระบบการคุ้มครองนักเรียนในโรงเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546 : 75–81) ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ ระบบการคุ้มครอง ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการประกันคุณภาพ ดังนี้

1. ด้านปัจจัย (Input) ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน 14 ตัวชี้วัด ได้แก่

มาตรฐานที่ 1.1 มีความสามารถในการบริหารจัดการระบบคุ้มครองช่วยเหลือ

นักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 1 ให้ความสำคัญและเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบ

ตัวชี้วัดที่ 2 สามารถประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่าย

**ตัวชี้วัดที่ 3 สามารถนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อการทบทวนระบบ
การคุ้มครองนักเรียน**

**มาตรฐานที่ 1.2 ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะคิดที่ดีใน
บทบาทหน้าที่การคุ้มครองนักเรียน**

ตัวชี้วัดที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจในการงานการคุ้มครองนักเรียน

**ตัวชี้วัดที่ 2 มีเจตคติที่ดีในการเป็นครูที่ปรึกษา มีความรัก ความเอื้อ
อาทรอและเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน**

**ตัวชี้วัดที่ 3 มีความรับผิดชอบมีการปฏิบัติที่แสดงถึงการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล**

**มาตรฐานที่ 1.3 ครูที่ปรึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์**

**ตัวชี้วัดที่ 1 มีการปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีด้านเป็นผู้มีคุณธรรม
จริยธรรม**

**ตัวชี้วัดที่ 2 มีความรับผิดชอบ ชุติธรรมและมีวิจารณญาณในการรักษา
ความดับของนักเรียน**

**ตัวชี้วัดที่ 3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้
ทางจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา**

**มาตรฐาน 1.4 ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการเอาใจใส่คุ้ม
ครองนักเรียนและสนับสนุนการศึกษาของตนและการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด**

**ตัวชี้วัดที่ 1 มีการติดต่อสื่อสารและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการ
จัดการกิจกรรมคุ้มครองนักเรียน**

**ตัวชี้วัดที่ 2 มีการสร้างเครือข่ายในการคุ้มครองนักเรียน พิทักษ์และ
คุ้มครองสิทธิของนักเรียน**

**มาตรฐานที่ 1.5 มีสถานที่ สภาพแวดล้อม อุปกรณ์เสริมการเรียน และจัด
กิจกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพียงพอ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนรวมทั้งมีระบบ
ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ**

ตัวชี้วัดที่ 1 มีศูนย์สารสนเทศที่มีข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในทุกด้าน อ้างอิงพ่อ โดยเฉพาะอ้างอิงข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสำหรับผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาร่วมกันได้

ตัวชี้วัดที่ 2 มีคุณภาพ อุปกรณ์ เครื่องมือต่อต่างๆ ที่ทันสมัยและรอบด้านสำหรับครุที่ปรึกษา ครุแนะนำและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ใช้ในการคุ้合法ช่วยเหลือนักเรียน โดยมีสถานที่จัดเก็บที่ง่ายต่อการนำมาใช้

ตัวชี้วัดที่ 3 มีอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณโรงเรียน ระบบสาธารณูปโภคที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

2. ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 18 ตัวชี้วัด ได้แก่ มาตรฐานที่ 2.1 มีการบริหารและการจัดการคุ้合法ช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดที่ 1 จัดทำแผนการดำเนินงานระบบคุ้合法ช่วยเหลือนักเรียน อ้างอิงชัดเจนและปฏิบัติตามแผนที่กำหนด

ตัวชี้วัดที่ 2 กำหนดคนนโยบายและจัดทำแผนกลยุทธ์ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งเสริมศักยภาพนักเรียนโดยรอบด้าน

ตัวชี้วัดที่ 3 มีกระบวนการในการดำเนินงานและมีการจัดกิจกรรม ป้องกันแก้ไขปัญหาและส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่หลากหลาย

ตัวชี้วัดที่ 4 นิเทศ ติดตาม และประเมินเพื่อทบทวนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดที่ 5 จัดทำรายงานผลการประเมินเพื่อทบทวน นำผลการประเมินไปปรับปรุงและเผยแพร่

มาตรฐานที่ 2.2 มีการพัฒนาครุที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีและมีทักษะในการเป็นครุที่ปรึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนพัฒนาที่มุ่งให้ครุประจำชั้นหรือครุที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์และดำเนินการตามแผน

ตัวชี้วัดที่ 2 มีการพัฒนาครุให้มีทักษะในการสังเกต การฟัง การสัมภาษณ์และมีทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น

ตัวชี้วัดที่ 3 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูประจำชั้นหรือครุที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานที่ 2.3 ครุที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีการประสานสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดที่ 1 มีการติดตาม ต่อประสานสัมพันธ์ระหว่างครูประจำชั้น หรือครุที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานที่ 2.4 มีกระบวนการในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างมี

ประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 1 มีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและมีการคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มพิเศษ กลุ่มปอดิและกลุ่มเดี่ยง/มีปัญหา

ตัวชี้วัดที่ 2 มีการช่วยเหลือนักเรียนและให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 3 มีการติดต่อสื่อสารผู้เกี่ยวข้องและผู้ปกครอง

ตัวชี้วัดที่ 4 มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน

และผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ใน การคูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบสาขาวิชาชีพ

ตัวชี้วัดที่ 5 มีการจัดกิจกรรมโภนรูมหรือกิจกรรมแนะแนว

ตัวชี้วัดที่ 6 มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความเป็นอยู่ที่เหมาะสมทั้งด้านสุขภาพจิต ด้านกายภาพและบรรยายกาศการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 7 มีการจัดสภาพแวดล้อม จัดกิจกรรมและอุปกรณ์การเรียน การสอนที่เอื้อต่อความปลอดภัยของนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 8 มีการจัดกิจกรรมที่ระเบียบปฏิบัติในเรื่องระบบการประเมินนักเรียนกลุ่มเดี่ยง/มีปัญหา ด้านความปลอดภัยและการคุ้มครอง

ตัวชี้วัดที่ 9 มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเหมาะสมสมกับความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ พัฒนาการ ตลอดจนข้อกำหนดด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ ของผู้เรียน

3. ค้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 12 ตัวชี้วัด ได้แก่

มาตรฐานที่ 3.1 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้อย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ 1 มีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวชี้วัดที่ 2 มีความคิดทางอารมณ์ (EQ)

ตัวชี้วัดที่ 3 ไม่еспสิ่งสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี

ผลประโยชน์โดยมิชอบ

มาตรฐานที่ 3.2 สามารถเรียนได้ตามศักยภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ 1 รู้ความต้นน้ำ ความสามารถ ความสนใจ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง พร้อมที่จะปรับปรุงและพัฒนา

ตัวชี้วัดที่ 2 มีผลลัพธ์จากการเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตรทุกรายวิชา

ตัวชี้วัดที่ 3 มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 3.3 มีความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับตนเอง

ตัวชี้วัดที่ 1 มีวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาเล่าเรียนเพียงพอ

ตัวชี้วัดที่ 2 มีความสามารถในการพึงตนเองด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดที่ 2 สามารถหลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองให้พ้นภัยจากบุคคลและสังคม

มาตรฐานที่ 3.4 สามารถเรียนรู้และดำเนินชีวิตอย่างปลดปล่อยจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายทั้งกายในและภายนอกโรงเรียนและมีจิตสำนึกรักในครูและผู้อื่น

ตัวชี้วัดที่ 1 มีความรู้และทักษะในการคุ้มครองตนเองและผู้อื่นได้

ตัวชี้วัดที่ 2 มีกระบวนการทำงานที่สร้างความปลดปล่อยให้กับตนเองและผู้อื่น

ตัวชี้วัดที่ 3 สามารถหลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองให้ปลดปล่อยจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายทั้งในและนอกโรงเรียน

5.5 การประกันคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

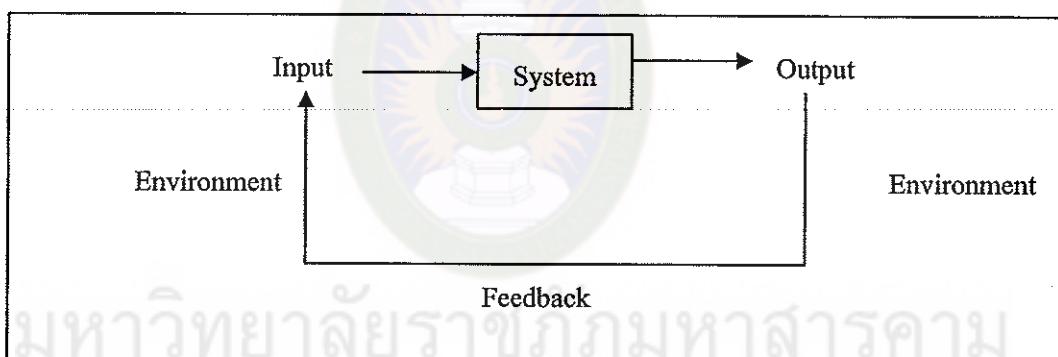
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีสาระบัญญัติว่าด้วยการให้สถานศึกษาทุแห่งมีการประกันคุณภาพภายในและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน

การประกันคุณภาพทางการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการจัดกระบวนการดูแลช่วยเหลือ (การส่งเสริม การป้องกัน การแก้ไขปัญหา) โดยมีวิธีการ เครื่องมือ

ที่มีขั้นตอนการดำเนินการพร้อมเอกสาร หลักฐานการทำงานของครุที่ปรึกษาในการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครุที่เกี่ยวข้องพร้อมบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน เพื่อให้การคุ้มครองเหลือนักเรียนเป็นรูปธรรมได้กำหนดคุณค่าประสงค์ดังนี้

1. มีระบบการคุ้มครองเหลือนักเรียนเชิงคุณภาพ
2. มีโครงสร้างระบบการคุ้มครองเหลือนักเรียนที่ชัดเจน
3. ครุมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและมีทักษะการคุ้มครองเหลือนักเรียน
4. นักเรียนได้รับการคุ้มครองอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัจจุบัน
5. นักเรียนอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ประสบความสำเร็จตามศักยภาพ

สำหรับการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาระบบการคุ้มครองเหลือนักเรียนได้ใช้แนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ ดังแผนภูมิที่ 5

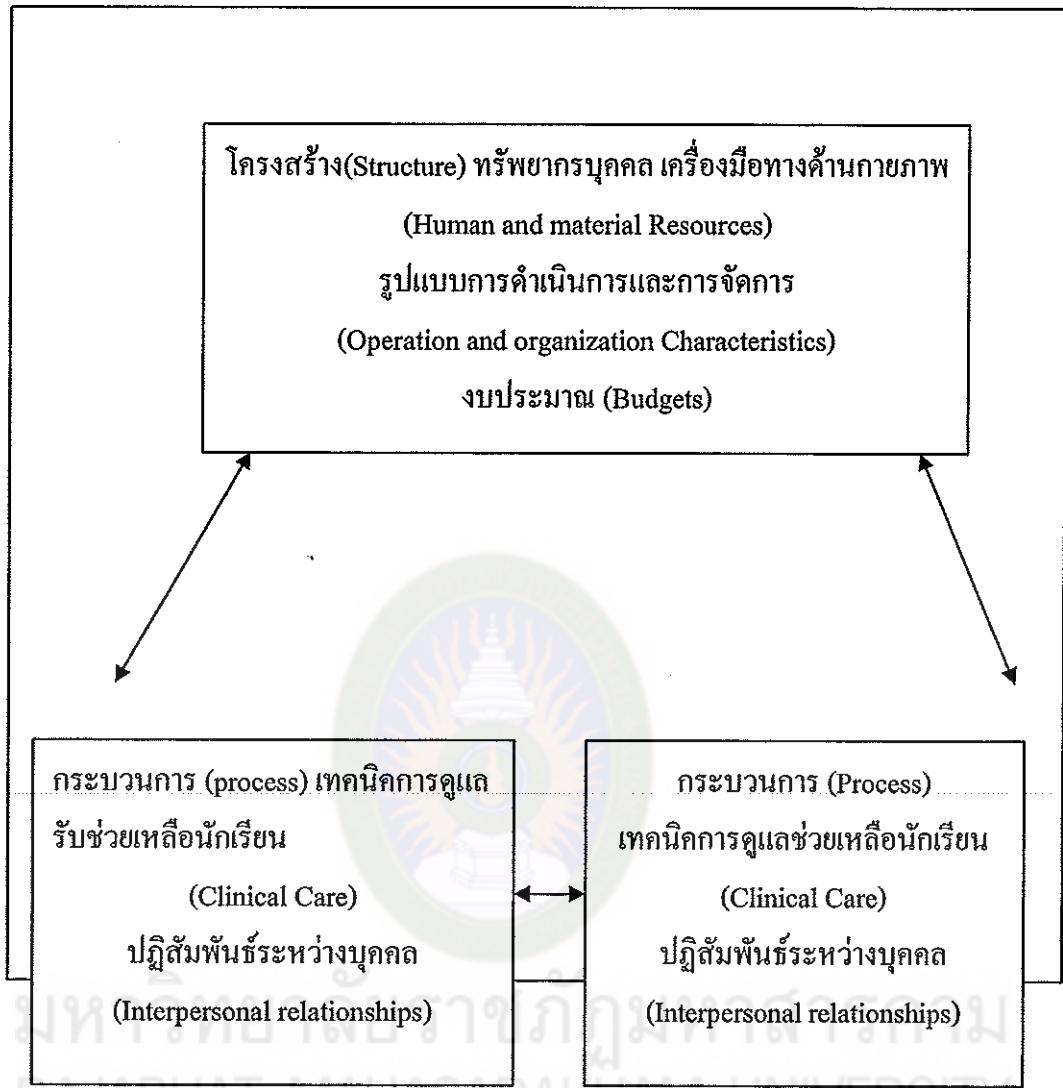

แผนภูมิที่ 5 แนวความคิดทฤษฎีเชิงระบบ

ที่มา : กรมสามัญศึกษา. 2546 : 30

ทฤษฎีระบบนี้ถูกนำมาประยุกต์ในระบบของมนุษย์และองค์กรด้วยหลักการความเป็นองค์รวม (Wholeness) เป็นขั้นตอน (Hierarchical order) มีการแลกเปลี่ยนข่าวสาร (Exchange of Information and Matter) มีการเปลี่ยนแปลงแบบพัฒนา (Progressive Differentiation) ที่เริ่มจากความหลากหลาย แต่มีเป้าหมายร่วมกัน (Equiv finality) และต้องคำนึงถึงลักษณะของมนุษย์ปุ่มชน (Teleology)

ในการคุ้มครองเหลือนักเรียนนี้สามารถดำเนินการบนพื้นฐานของทฤษฎีเชิงระบบ จำแนกได้เป็น 3 ส่วนประกอบด้วย คือ โครงสร้าง (Structure) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ดังที่จะได้นำเสนอในแผนภูมิที่ 6 ต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 6 แสดงการดำเนินการบนพื้นฐานของทฤษฎีเชิงระบบ 3 ส่วนประกอบ

ที่มา : กรมสามัญศึกษา. 2546 : 31

แนวคิดการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลื่อนักเรียน

การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลื่อที่มีการพัฒนาค่านอกญี่ปุ่นและนำไปใช้

แนวคิดเพื่อส่งเสริม และ เสนอแนวเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทางการช่วยเหลื่อนักเรียน

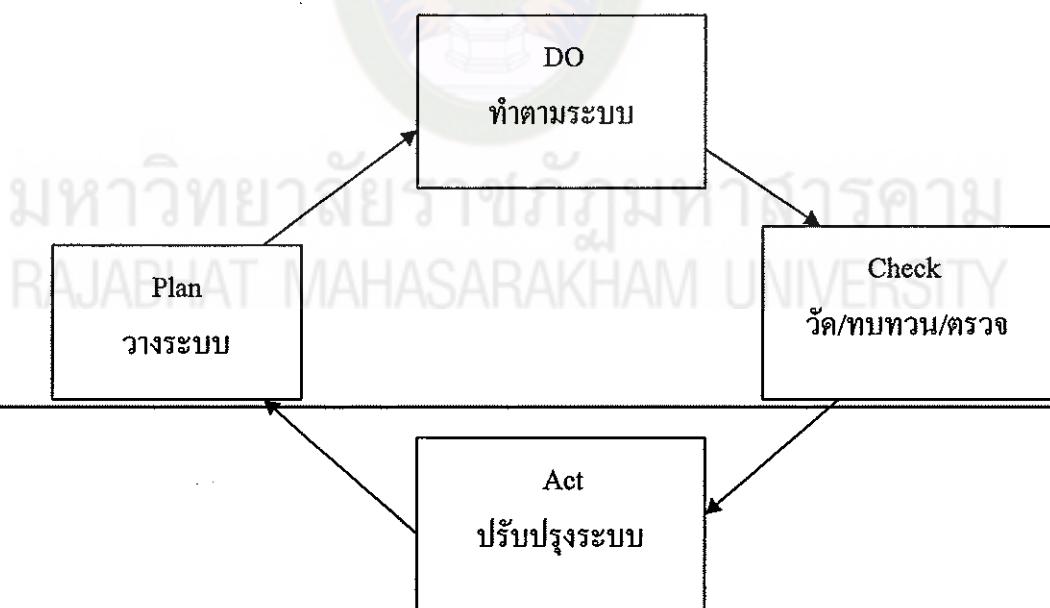
โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2546)

1. การดูแลคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษา ให้เข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นตามมาตรฐานที่กำหนด

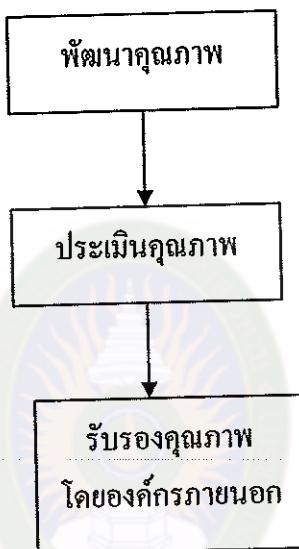
3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ถึงแม่จะเป็นบุคคลภายนอก แต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายใน เพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของการศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจสอบเยี่ยม และประเมินสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามที่กำหนด โดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน

จากแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพที่ประกอบด้วยการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพกับหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วยการร่วมกันวางแผน (P) ปฏิบัติตามระบบ (D) ร่วมกันตรวจสอบ (C) และร่วมกันปรับปรุงระบบ (A) จะเห็นว่ามีความต่อเนื่องกัน ดังแผนภูมิที่ 7 ต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 7 แนวความคิดเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพ
ที่มา : กรมสามัญศึกษา. 2546 : 32

นอกจากนี้ การพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนควรมีระบบงานที่เป็นมาตรฐานและมีระบบการตรวจสอบงานของที่นำไปไว้วางใจ กลไกระดับต้น และส่งเสริม โดยมีการพัฒนาคุณภาพ ทั้งองค์กรด้วย กิจกรรมหลัก 3 ขั้นตอน คือ พัฒนาคุณภาพ ประเมินคุณภาพ และรับรองคุณภาพ ดังแผนภูมิที่ 8

แผนภูมิที่ 8 การพัฒนาคุณภาพทั้งองค์กรด้วยกิจกรรมหลัก 3 ขั้นตอน

ที่มา : กรมสามัญศึกษา. 2546 : 32

การรับรองคุณภาพโรงเรียน จะส่งผลดังต่อไปนี้

1. การกระตุ้น ให้โรงเรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
2. การสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Accountability) ซึ่งโรงเรียนทั้งรัฐและเอกชน จะต้องแสดงออก เพื่อให้สังคมมีความมั่นใจต่อระบบบริหารของโรงเรียน ด้วยการยินยอมให้ องค์กรภายนอกซึ่งมีความเข้าใจระบบการคุณภาพชี้แจงให้เข้าไปประเมินตามกรอบที่ตกลงร่วมกัน
3. การให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ปกครอง
4. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการที่ผู้บริหารของโรงเรียน ต่างทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและผู้ประเมินในลักษณะของอาสาสมัคร

การประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ การที่สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพนั้น คือปรัชญาเมื่อกับการสร้างบ้าน โดยที่คนในบ้านจะต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการสร้างบ้านนั้นเพื่อประโยชน์อะไร แล้วจึงออกแบบ แปลนให้เหมาะสม ต่อจากนั้นจึงลงมือวางแผนรากฐานและดำเนินการก่อสร้างตามแบบแปลน ในระหว่างการก่อสร้างจะต้องตรวจสอบว่าตรงกับแปลนหรือไม่ วัสดุที่ใช้เป็นไปตามข้อกำหนด หรือไม่มีความน่าคงพึ่งได ระบบนำไฟเป็นอย่างไร ถ้าพบสิ่งใดเป็นข้อบกพร่องก็ปรับปรุง แก้ไขได้ในทุกขั้นตอนซึ่งจะทำให้บ้านที่ก่อสร้างขึ้นมามีความแข็งแรง สวยงาม มั่นคง ตรงตาม เป้าหมายที่ต้องการ

กระบวนการพัฒนาคนในสถานศึกษาที่เหมือนกับการสร้างบ้าน เพียงแต่การสร้างบ้านนั้นต้องใช้สถาปนิก ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกออกแบบมาดำเนินการ และเมื่อสร้างเสร็จแล้วก็เสร็จ เลย ไม่ต้องทำต่อแต่กระบวนการสร้างคนนั้น ผู้ที่เป็นสถาปนิกคือครู และผู้บริหารซึ่งเป็นบุคลากรภายในจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ว่าต้องการพัฒนาเด็กให้มีคุณสมบัติ เป็นอย่างไร และถ้าจะให้เด็กมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้วจะต้องช่วยกันคิด และช่วยกันวางแผน เป็นอย่างไร (Do) ช่วยกันตรวจสอบ (Check) และปรับปรุงดำเนินการต่อไป (Act) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยร่วมกันทำงานเป็นทีม

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายใน สถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำงานในทุกขั้นตอน มีการ บันทึกข้อมูลเพื่อตรวจสอบผลงาน หากผิดเค่น จุดที่ควรพัฒนาหรือปรับปรุงแล้วร่วมกัน ปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้น คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดการทำงานที่เป็นระบบเช่นนี้จะช่วยสร้างความเป็นหนึ่งใจเดียวกัน ภายในสถานศึกษา เกิดความรู้สึกว่าเป็นงานปกติ เป็นการมองตน และประเมินตนเอง ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลที่มั่นคงเป็นจริง พร้อมเสมอต่อการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก

หลักสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกัน พัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจัดผิดหรือทำให้บุคลากร เสียหน้า โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกัน คุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุก คนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของ สถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนการพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบมีความไปร่วมใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ขุนชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุงช่วยกันคิด เป็นไปตามความต้องการของ ผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

ขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษาระบบการคูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในการจัดการเพื่อการประเมินคุณภาพระบบการคูแลช่วยเหลือนักเรียนนี้ได้ ขั้นตอนการดำเนินการเป็นการเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงาน ซึ่งนำเสนอโดย ตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การเตรียมการ	การดำเนินการ	การรายงาน
<p>1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร</p> <p>1.1 สร้างความตระหนัก</p> <p>1.2 พัฒนาความรู้และทักษะ</p> <p>2. แต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบ</p>	<p>1. วางแผนปฏิบัติงาน (P)</p> <p>1.1 กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการดูแลช่วยเหลือ</p> <p>1.2 จัดทำดัชนีความสำคัญของเป้าหมาย</p> <p>1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>1.4 กำหนดระยะเวลา</p> <p>1.5 กำหนดคงบประมาณ</p> <p>1.6 กำหนดผู้รับผิดชอบ</p> <p>2. ดำเนินงานตามระบบ (D)</p> <p>2.1 ส่งเสริม สนับสนุน</p> <p>2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก</p> <p>2.3 สนับสนุนทรัพยากร</p> <p>2.4 กำกับ ติดตาม/ให้การนิเทศ</p> <p>3. ตรวจสอบประเมินผล (C)</p> <p>3.1 วางแผนการประเมิน</p> <p>3.2 จัดทำหรือจัดทำเครื่องมือ</p> <p>3.3 เก็บข้อมูล/วิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>3.4 แปลความหมาย</p>	
	<p>3.5 ตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน</p> <p>4. นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน</p> <p>4.1 ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร</p>	
	<p>4.2 วางแผนในระยะต่อไป</p> <p>4.3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศ</p>	

ที่มา : กรมสามัญศึกษา. 2546 : 35

กรอบการดำเนินงานการตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพ

1. เพื่อตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาช่วยเหลือนักเรียน
2. เพื่อให้มีข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผน
พัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อการรายงานเสนอต่อหน่วยงานภายนอกสู่การรับรองคุณภาพการศึกษา
ช่วยเหลือนักเรียน

รูปแบบการตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพ

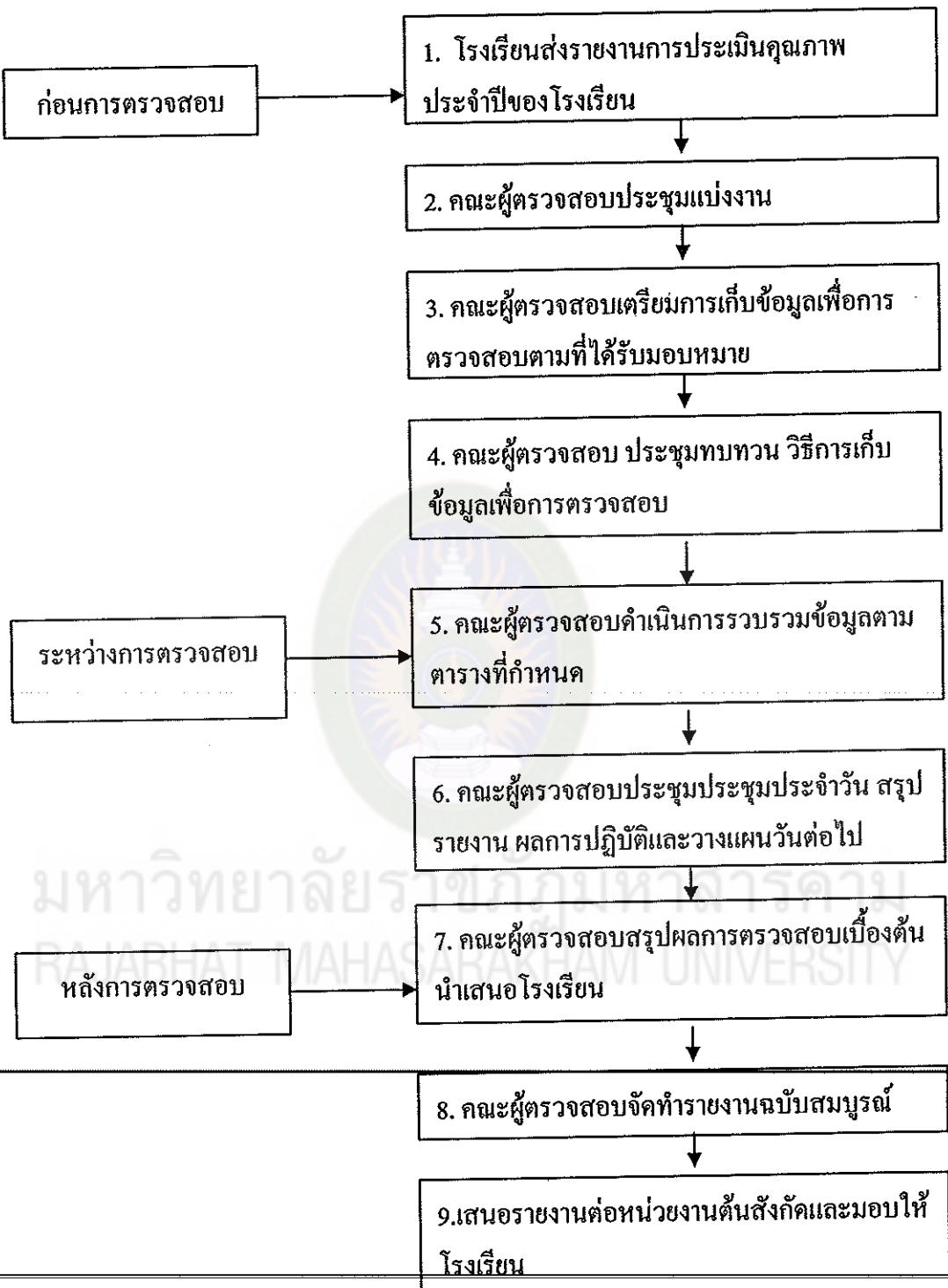
ดำเนินการในรูปคณะกรรมการซึ่งโรงเรียนเป็นผู้แต่งตั้งจากผู้ที่ผ่านการอบรม
ตามหลักสูตรเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการ 3 – 5 คน โดยกำหนดคุณสมบัติไว้ดังนี้

1. มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาช่วยเหลือนักเรียน นิเทศ การบริการศึกษา
2. มีความรู้ความสามารถในด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาช่วยเหลือ
3. สามารถปฏิบัติงานประเมินได้เต็มเวลา
4. มีประสบการณ์การทำงานทางการศึกษา
5. ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด

ขั้นตอนการตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพ

การกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการตรวจสอบ
มีขั้นตอน ดังแผนภูมิที่ 9 ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภูมิที่ 9 ขั้นตอนการตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพ

ที่มา : กรมสามัญศึกษา. 2546 : 39

**วิธีการตรวจสอบคุณภาพในโรงเรียน โดยคณะกรรมการจากต้นสังกัดมีวิธีการ
ดังต่อไปนี้**

ตารางที่ 2 วิธีการตรวจสอบคุณภาพภายในโรงเรียนโดยคณะกรรมการจากต้นสังกัด

ขั้นตอน	วิธีการ
ก่อนการตรวจสอบ	
1. โรงเรียนส่งรายงานการประเมินคุณภาพประจำปีของโรงเรียน	<p>1.1 โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพโดยคณะกรรมการประเมินของโรงเรียน</p> <p>1.2 โรงเรียนส่งรายงานการประเมินคุณภาพให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ล่วงหน้า 1 เดือน</p> <p>1.3 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่งรายงานการประเมินคุณภาพประจำปีของโรงเรียนให้คณะกรรมการประเมิน</p>
2. คณะกรรมการตรวจสอบประชุมแบ่งงาน	<p>2.1 หัวหน้าคณะกรรมการผู้ตรวจสอบจัดประชุมคณะกรรมการประเมินเพื่อแบ่งงาน</p> <p>2.2 คณะกรรมการอ่านรายงานการประเมินคุณภาพตามงานที่รับผิดชอบ</p>
3. คณะกรรมการผู้ตรวจสอบเตรียมการเก็บข้อมูลเพื่อการตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมาย	<p>3.1 ผู้ตรวจสอบแต่ละคนเตรียมประเด็นคำถามที่ต้องการสอบถามข้อมูลที่ข้อมูลที่ต้องการ</p> <p>3.2 กำหนดแหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลกรณีข้อมูลไม่สมบูรณ์ อาจขอข้อมูลเพิ่มเติมจากโรงเรียนตามความจำเป็น</p>
4. คณะกรรมการผู้ตรวจสอบประชุมทบทวนวิธีการเก็บข้อมูลเพื่อการตรวจสอบ	<p>4.1 หัวหน้าคณะกรรมการผู้ตรวจสอบจัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทบทวนประเด็นคำถามและวิธีการเก็บข้อมูล</p> <p>4.2 จัดทำแผนและตารางการตรวจสอบ</p> <p>4.3 ประสานงานและนัดหมายกับโรงเรียน</p>

ขั้นตอน	วิธีการ
ระหว่างการตรวจสอบ	
5. คณะผู้ตรวจสอบคำเนินการรวมรวมข้อมูลตามตารางที่กำหนด	5.1 คณะผู้ตรวจสอบคำเนินการรวมรวมข้อมูลตามกตุ่มมาตรฐานที่รับผิดชอบตามแผนและตารางที่กำหนด
6. คณะผู้ตรวจสอบประชุมประจำวันสรุประยงานผลการปฏิบัติและวางแผนในวันต่อไป	6.1 หัวหน้าคณะผู้ตรวจสอบจัดประชุมประจำวันเพื่อสรุปข้อค้นพบจากข้อมูล หลักฐานเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 6.2 รายงานผลการปฏิบัติงานและประเมินผลข้อมูลรายวัน 6.3 วางแผนการตรวจสอบวันต่อไป
7. คณะผู้ตรวจสอบสรุปผลการตรวจสอบเบื้องต้น นำเสนอโรงเรียน	7.1 วันสุดท้ายของการตรวจสอบ คณะผู้ตรวจสอบประชุมสรุปผลการตรวจสอบเองต้น 7.2 รายงานผลการตรวจสอบให้โรงเรียนซึ่งแจ้งเพิ่มเติม 7.3 เสนอแนะชุดเด่น ชุดที่ต้องปรับปรุงให้โรงเรียนทราบเพื่อการพัฒนา
หลังการตรวจสอบ	
8. คณะผู้ตรวจสอบจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์	8.1 ผู้ตรวจสอบแต่ละคนเขียนรายงานผลการตรวจสอบตามกตุ่มมาตรฐานที่รับผิดชอบส่งให้หัวหน้าคณะผู้ตรวจสอบ 8.2 คณะผู้ตรวจสอบจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ขั้นตอนนี้คำเนินการให้เสร็จภายใน 1 เดือน นำเสนอรายงานฉบับสมบูรณ์ส่งต้นสังกัดและมอบให้โรงเรียนไว้เป็นหลักฐาน

แนวคิดการประเมินเพื่อทบทวนการพัฒนาคุณภาพ

การประเมินเพื่อทบทวนคือ กระบวนการตรวจสอบที่เป็นระบบและเป็นอิสระ เพื่อตรวจสอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพและผลลัพธ์ที่ได้ว่าสอดคล้องกับการเตรียม แผนงาน (Arrangement) ที่กำหนดไว้หรือไม่และเพื่อประเมินว่าการเตรียมการดังกล่าว ได้มี การถือปฏิบัติตามที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมเพียงพอที่จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่

ความสำคัญของการประเมินเพื่อทบทวน

เป็นการ ไปรับทราบหลักฐาน และข้อมูลจริงว่าหน่วยงานใดมีการปฏิบัติ ข้อกำหนดในมาตรฐาน โรงเรียนตามสิ่งที่ระบุไว้ในนโยบาย คู่มือปฏิบัติงาน คำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางและข้อเสนอเพื่อการปรับปรุงจากการประเมินความพร้อมหรือไม่

กระบวนการนี้ไม่ใช่การตรวจสอบหรือจัดหัวข้อจัดตั้ง คุณลักษณะเป็นฝ่าย ที่ถูกประเมินหรือถูกตรวจสอบเท่านั้น แต่เป็นการประเมินในเชิงลบ แต่ในปัจจุบันแนวคิดสมัยใหม่ โดยเฉพาะแนวคิดเรื่องการประเมินคุณภาพจะเป็นการยืนยันผลการประเมินตนเองของ หน่วยงานและกระตันให้หน่วยงานเห็น โอกาสพัฒนาในมุมมองที่กว้างขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการ ประเมินในเชิงบวก กล่าวคือ

1. เป็นการประเมินระบบคุณภาพไม่ใช่ประเมินหรือตรวจสอบบุคคล
2. เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบระดับการพัฒนา หรือระดับความ สอดคล้องต่อมมาตรฐานไม่ใช่เพื่อจับผิดผู้ใดผู้หนึ่ง
3. เป็นการประเมินประสิทธิภาพของระบบว่าดีเพียงพอที่จะตอบสนองต่อ ระดับคุณภาพที่ต้องการหรือไม่ เพื่อให้เกิดการแก้ไขข้อบกพร่องของระบบและเกิดการพัฒนา ระบบคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
4. เป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ประเมินและผู้รับการประเมินเป็นการหา โอกาสพัฒนา

การประเมินเพื่อทบทวนการพัฒนาคุณภาพ

1. ช่วยสามารถพัฒนาระบบคุณภาพของโรงเรียนสอดคล้องกับข้อกำหนด ของมาตรฐาน โรงเรียน
2. ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพของกระบวนการนำระบบคุณภาพไปใช้เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายตามที่โรงเรียนกำหนด

3. ทำให้ทราบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติสอดคล้องกับข้อกำหนด หรือกฎหมายที่ต่างๆที่กำหนดให้

4. จะช่วยให้ผู้รับการประเมิน ผู้ประเมิน ผู้ประเมินมีโอกาสในการพัฒนาตนเอง พัฒนาคุณภาพงานและพัฒนาระบบงานให้ดีขึ้น

5. เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นหนึ่งของการประกันคุณภาพเพื่อให้เกิดการรับรองคุณภาพ

แนวคิดหลักที่จะนำการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา

1. เมื่อผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนต้องนำความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนเข้ามาร่วมในการตัดสิน

2. มีความเป็นผู้นำ ผู้บริหารระดับสูงและระดับต่างๆ กำหนดทิศทางค่านิยมของเห็นพันธกิจที่ชัดเจน เพื่อให้ครู-อาจารย์ มีการอุทิศตนในการทำงานและมีส่วนร่วมในงาน

3. มีการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กระบวนการปรับปรุงคุณภาพนั้นจะต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีข้อเท็จจริงเป็นข้อมูลพื้นฐาน มีระบบรองรับการทำงานต่าง ๆ และมีการปรับปรุงการทำงานอยู่ตลอด โดยเรียนรู้จากประสบการณ์ และประเมินจาก ผู้เรียนครู-อาจารย์และชุมชน

4. ครู อาจารย์มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร องค์กรที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยสมรรถภาพ ความชำนาญและแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร โดยให้โอกาสครู อาจารย์ มีการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาการปฏิบัติงานในประสบการณ์ใหม่

5. บริหาร โดยอาศัยข้อเท็จจริง การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพนี้จะต้องอยู่กรอบมีการประเมินข้อมูลข่าวสาร และการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ นำข้อมูลที่ได้มาเพื่อการตัดสินใจและการวางแผนเพื่อรับกลยุทธ์ขององค์กร

6. มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่ผลการปฏิบัติงาน (Performance) กระบวนการปฏิบัติงานขององค์กรที่จะมุ่งไปที่ผลลัพธ์ โดยสะท้อนกลับให้เห็นความสมดุล ความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ (Stake holders) การทบทวนถึงผลการปฏิบัติงานเป็นการตรวจสอบถึงกระบวนการทำงานด้วย

7. มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาของชุมชนและสาธารณะ องค์กรทางค้าน การศึกษาจะต้องอุทิศตนเพื่อยกระดับการศึกษาของชุมชนที่ตนดำรงอยู่นั้น โดยการทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนในการจัดการศึกษาด้านต่างๆ ตามมาตรฐานของชุมชน และความคุณ ผลกระทบทางค้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของสถานศึกษา

8. มีการพัฒนาเพื่อเร่งดำเนินงาน คุณภาพจะบรรลุได้ในเมื่อมีการพัฒนา ดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร การพัฒนาดำเนินงานภายในองค์กรทำเพื่อนักเรียน ครู และผู้ปฏิบัติในค้านต่าง ๆ ส่วนภายนอกองค์กรนั้นทำเพื่อร่วมงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของชุมชนและสังคม

9. มีการออกแบบระบบและป้องกันโดยคำนึงถึงคุณภาพการวางแผนหรือ การปรับปรุงรูปแบบการให้บริการควรจะดำเนินถึงคุณภาพและค่านิยมต่างๆร่วมด้วย องค์กร ควรจะพัฒนาความชำนาญด้านต่างๆเพื่อสร้างโครงการพัฒนาที่รวมเหล่าวิชาการต่างๆเข้ามา โดยนำองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมาพิจารณาในระหว่างการพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนใหม่

10. มองการ ไกลไปยังอนาคต การจัดการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วทั้งทางค้าน โครงสร้างองค์กร ความกดดันด้านการแข่งขัน ด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านเทคโนโลยี การวางแผนระยะสั้นต้องทำความคู่กับการวางแผนอนาคตและคาดการณ์ถึงการ เปลี่ยนแปลงล่วงหน้า ก่อนที่สิ่งต่างๆเหล่านี้จะเข้ามาระบบทองค์การ

11. สนองตอบความรวดเร็ว โรงเรียนที่จะสามารถปรับเปลี่ยน โดยใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีจะตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองได้ จะทำให้ โรงเรียนประสบความสำเร็จ

แบบประเมินตนเอง

การประเมินความพร้อมก่อนที่จะมีการประเมินและรับรองภายนอก ต้องอาศัย ข้อกำหนด หรือมาตรฐานโรงเรียน ซึ่งผู้ประเมินภายนอก (Surveyor) จะนำมาใช้เช่นเดียวกับ การประเมินตนเองและส่งให้ผู้ประเมินได้ศึกษาก่อน จะทำให้ผู้ประเมินภายนอกทำความรู้จัก กับโรงเรียนส่วนการรับรองคุณภาพตามแนวคิดว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้นี้จะให้ความสำคัญ กับการประเมินตนเองก่อนข้างสูง โดยถือว่าผู้ประเมินภายนอกเป็นผู้มา检验 (Verity) ผลการ ประเมินตนเองเท่านั้น

สำหรับแบบประเมินตนเองนี้ จะช่วยให้โรงเรียนได้เก็บระดับของระบบงาน และผลของการปฏิบัติงานของตนเอง แบบประเมินจะมีลักษณะเป็นปัจจุบัน แต่ละประเด็นจะมีข้อให้เลือกปฏิบัติ ได้แก่ เป็นแบบอย่างที่ดีและมีหลักประกันว่าจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้สามารถของแต่ละระดับชั้น หรือแต่ละ โรงเรียนเกิดกำลังใจว่าได้พัฒนาคุณภาพถึงระดับหนึ่งแล้ว และยังเห็นช่องทางว่าขั้นตอนต่อไปควรทำอะไรต่อ

สิ่งที่ควรเข้าใจในการใช้แบบประเมินตนเอง คือ ไม่มีคำตอบใดผิด ไม่ต้องหายใจว่า ผู้ประเมินภายนอกต้องการคำตอบอะไร แต่ละระดับหรือโรงเรียนควรจะเล่ากิจกรรมที่ได้กระทำจริงออกมาให้มากที่สุด พร้อมทั้งวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ที่ได้กระทำการไป หากมาตรการในการรักษาจุดแข็งหรือนำไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น วางแผนปรับปรุงในส่วนที่เป็นจุดอ่อนให้เป็นรูปธรรมและลงมือทำทันที

การประเมินภายใน (Internal Survey) เป็นการประเมินเพื่อทบทวน คุณภาพ และตั้งค่าตามที่กำหนดของเดียวกับที่ผู้ประเมินภายนอกกระทำ อาจใช้คำว่า ผู้ประเมินภายใน

ผู้ประเมินภายในอาจจะเป็นผู้บริหารระดับสูง หรือหัวหน้าระดับชั้นต่างๆ หรือผู้ประสานงานคุณภาพหรือผู้ที่มีความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาคุณภาพอื่นๆซึ่งได้รับการฝึกอบรมให้มีทักษะของ Facilitator มีความรู้เรื่องมาตรฐานและการประเมิน

ประโยชน์ที่ได้รับจาก Internal Survey คือ

1. ผู้บริหารที่ไปร่วมประเมินจะได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในระดับปฏิบัติ ซึ่งไม่ใช้ข้อมูลที่ผ่านมาในระบบรายงาน ทำให้เห็นว่าผู้บริหารเองจะต้องปรับเปลี่ยนอะไรเพื่อให้เป้าหมายที่กำหนดไว้สามารถเป็นจริงได้

2. เป็นการสร้างความตื่นตัวและความคุ้นเคยต่อระบบการประเมินภายในให้กับทีมต่างๆ

3. ทำให้ทีมงานได้ทราบมุมมองใหม่ๆที่ตนเองอาจไม่เคยคิดถึงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานระดับชั้น

4. ทำให้ตัวผู้ประเมินเองมีความเข้าใจกระบวนการพัฒนา เห็นตัวอย่างของการพัฒนาและสามารถนำข้อมูลที่พบเห็นไปพัฒนาระดับชั้นของตนเอง

การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (External Survey)

การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก มี 3 ขั้นตอน คือ การประเมินความพร้อมของโรงเรียน (Presurvey) การประเมินเพื่อการรับรอง (Accreditation survey) และการประเมินหลังการรับรอง

1. การประเมินความพร้อมของโรงเรียน(Presurvey) เป็นการประเมินเพื่อคุ้ว่า โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามข้อกำหนดในการอบรมมาตรฐาน โรงเรียน ได้ครบถ้วนแล้วหรือไม่ มีประเด็นความเดี่ยงที่ชัดเจนเหลืออยู่บ้างหรือไม่ โรงเรียนจะขอให้มีการทำ Presurvey ต่อเมื่อผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับที่มั่นใจว่า ได้มีการพัฒนาตามมาตรฐาน โรงเรียน ในประเด็นความสำคัญๆ ครบถ้วน ผลการประเมินขึ้นนี้ คือการให้คำแนะนำเพื่อให้โรงเรียนนำไปปรับปรุงการประเมินความพร้อมอาจทำเป็นระยะๆ หลายครั้งจนกว่าจะมั่นใจ

2. การประเมินเพื่อรับรอง (Accreditation survey) คือการได้รับทราบหลักฐานและความจริงว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดในการอบรม โรงเรียน ที่ระบุไว้ในนโยบาย คู่มือการปฏิบัติงาน คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และข้อเสนอเพื่อการปรับปรุง จากการประเมินความพร้อมเครื่องมือสำคัญที่ผู้ประเมินภายนอกจะใช้คือข้อมูลที่ โรงเรียนประเมินตนเอง (Self Study Report) ตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องศึกษาล่วงหน้าก่อนที่จะไปประเมินในโรงเรียน

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของมาตรฐาน ซึ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องการประเมินจะเน้นกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและนักเรียน และการบริหารเพื่อตอบคำถามต่อไปนี้

**2.1 มีการออกแบบหรือจัดระบบงาน ไว้อย่างเหมาะสมหรือไม่
(System Design)**

2.2 มีการปฏิบัติตามกระบวนการที่กำหนดไว้หรือไม่ (Deployment)

2.3 มีการประเมินผลกระบวนการเหล่านั้นหรือไม่ ผลการประเมินเป็นอย่างไร (Assessment & Result)

**2.4 โรงเรียนกำลังพยายามปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนหรือไม่
(Continual Improvement)**

ข้อสรุปจากการประเมิน คือ จุดแข็งของโรงเรียน / ระดับชั้น ข้อเสนอแนะ
สำหรับการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน / ระดับชั้น ข้อเสนอแนะมี 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 คือ ข้อเสนอแนะที่มีผลต่อการรับรองคุณภาพในครั้งนี้
โรงเรียน / ระดับชั้นจะปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยเสียก่อน จึงจะได้รับการรับรองการติดตามผล
การแก้ไข ปรับปรุง อาจจะเป็นการคุ้มรายงาน หรือการสำรวจ (Survey) ข้ามพาระเรื่อง (Focused Survey)

ประเภทที่ 2 คือ ข้อเสนอแนะเพื่อให้โรงเรียนและระดับชั้น พัฒนาอย่างต่อเนื่องไปสู่ความเป็นเดิศ การได้รับข้อแนะนำประเภทนี้ไม่มีผลต่อกำตัดสินการรับรองในครั้งนั้น แต่อาจจะนำมาพิจารณาไปประเมินในรอบต่อไปว่าได้แนะนำข้อแนะนำเหล่านี้มาพิจารณาเพียงใด

3. การประเมินผลการรับรอง มี 3 ลักษณะ ได้แก่

3.1 การประเมินเฝ้าระวัง (Surveillance Survey) เป็นการเมินในช่วงกึ่งกลางของการรับรอง โดยนับประเด็นสำคัญหรือประเด็นที่มีแนวโน้มจะมีปัญหาในภาพรวม

3.2 การประเมินเมื่อมีปัญหา (Unscheduled Survey) เป็นการประเมินเมื่อได้รับทราบจะมีปัญหารุนแรงเกี่ยวกับการคุณและช่วยเหลือนักเรียน

3.3 การประเมินเมื่อมีการปรับเปลี่ยน (Verification Survey) ได้แก่การประเมินเมื่อระดับหรือผู้บริหารทางโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

ระดับการประเมินเพื่อทบทวน แบ่งเป็น 3 ระดับ

1. การประเมินเพื่อทบทวน โดยบุคคลที่ 1 เป็นการประเมินเพื่อทบทวนโดยบุคคลในโรงเรียนเองตามกำหนดเวลาที่โรงเรียนกำหนดและใช้เป็นมาตรฐานตามที่โรงเรียนกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบคุณภาพว่า สถาบันดังกล่าวมีกำหนดมาตรฐานนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาโอกาสการพัฒนาคุณภาพและปรับปรุงคุณภาพย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญ

2. การทบทวนโดยบุคคลที่ 2 เป็นการตรวจสอบนักเรียนตามกำหนดเวลาที่นักเรียนกำหนด และใช้มาตรฐานที่นักเรียนกำหนด โดยวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบระบบคุณภาพของโรงเรียนจะมีปัจจัยสามารรถเพียงพอหรือสถาบันดังกล่าว ข้อกำหนดหรือไม่ เช่น การเข้มสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่มาประเมินโรงเรียนเป็นระยะ ๆ โดยใช้มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

3. การประเมินทบทวนโดยบุคคลที่ 3 เป็นการประเมินโดยองค์กรอิสระ ตามช่วงเวลาและใช้มาตรฐานตามที่ตกลงกัน การประกันที่โรงเรียนเต็มใจให้องค์กรอิสระมาตรวจสอบ เช่น การเชิญสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพการศึกษามาตรวจสอบเพื่อรับรองมาตรฐาน

สรุปการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียน มีการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน มีการตรวจสอบ ทบทวนการดำเนินงานอย่างมีระบบ ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศไทย

โชวนันต์ นารุตวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบการคูແล່ช່ວຍเหลือนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบคูແล່ช່วยเหลือนักเรียนในขั้นเตรียมการและวางแผนดำเนินงาน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและรายการที่มีอันดับสูงสุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระบบคูແล່ช່วยเหลือนักเรียน ขั้นปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและรายการที่มีอันดับสูงสุดคือ มีการจัดทำเอกสารที่เป็นระบบ 2) ปัญหาการดำเนินงานระบบคูແล່ช່วยเหลือนักเรียน ขั้นเตรียมการ และวางแผนการดำเนินงานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและรายการที่มีปัญหาอันดับสูงสุดคือการวิเคราะห์สภาพความพร้อมของโรงเรียนในการดำเนินงานขั้นปฏิบัติตาม แผนการดำเนินงานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและรายการที่มีปัญหาอันดับสูงสุดคือ การตรวจสอบบ้านนักเรียน ขั้นกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และรายการที่มีปัญหาอันดับสูงสุดคือการนิเทศและติดตามผล

อุดม มาสแสง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะเครียด ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติต่อระบบการคูແล່ช່วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ครูที่ปรึกษามีภาวะเครียดร้อยละ 39.76 ระดับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติต่อระบบคูແล່ช່วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ กับภาวะเครียด ได้แก่ อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส สู่ ระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 21 ปีขึ้นไป รายได้ 10,001 -20,000 บาท ไม่ทำงานพิเศษ มีประวัติการเจ็บป่วยทางจิตในครอบครัวและบุคคลิกภาพแบบเก็บตัว ส่วนเจตคติ และการปฏิบัติต่อระบบคูແล່ช່วยเหลือ นักเรียน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับภาวะเครียดอย่างมีนัยสำคัญระดับ $p > .01$ และ $p < .05$ ตามลำดับ

ปัจจัยการเจ็บป่วยทางจิตและบุคคลิกภาพแบบเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับความรู้ อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป และบุคคลิกแบบเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับเจตคติที่รับรู้ $p < .05$ เพศหญิง อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป และบุคคลิกแบบเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับเจตคติที่รับรู้ $p < .05$ และ $p < .01$ ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยระยะเวลาบรรจุเข้ารับราชการมากกว่า 21 ปี ขึ้นไป เคยอบรมระบบการคุ้มครองนักเรียน และบุคลิกภาพแบบมั่นคงในสภาวะอารมณ์มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติต่อระบบการคุ้มครองนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$

ส่วนปัจจัยด้านอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไประยะเวลาเข้ารับราชการมากกว่า 21 ปี ขึ้นไป และมีประวัติการเจ็บป่วยทางจิตสามารถเป็นตัวพยากรณ์แนวโน้มการเกิดภาวะเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$

thalde เจริญผล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิธีการและปัญหาระบบการคุ้มครองนักเรียนของครูที่ปรึกษาของรัฐ จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) วิธีการปฏิบัติงานระบบการคุ้มครองนักเรียนของครูที่ปรึกษาใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน จัดทำระเบียนสะสาน ใช้เกณฑ์ของกรมสามัญศึกษาเพื่อคัดกรองนักเรียนจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และมีการส่งต่อนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ 2) ปัญหาการปฏิบัติงานที่พบ คือ ครูที่ปรึกษาไม่สามารถในการเยี่ยมนักเรียนครูที่ปรึกษารับผิดชอบจำนวนนักเรียนมากเกินไป ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการส่งต่อ และขาดความต่อเนื่องในการติดตามผล

นฤมล งามรี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบคุ้มครองนักเรียนเพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างความรู้ ความเข้าใจในระบบการคุ้มครองนักเรียน โรงเรียนเมืองเชียงราย ได้จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการคุ้มครองนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

ขั้นตอนที่ 2 การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางและดำเนินงานพัฒนาระบบคุ้มครองนักเรียน พนว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ระดมความคิดเห็นในการหาแนวทางและสามารถกำหนดวิธีการดำเนินงานและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานระบบคุ้มครองนักเรียนในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 สภาพการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาระบบคุ้มครองนักเรียน จากการสอบถามผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ผู้แทนนักเรียนและผู้ปกครองสรุปได้ว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการและดำเนินงานตามระบบการคุ้มครองนักเรียนเพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมีการปฏิบัติปานกลาง

พัฒนา อนนทสีหा (2546 : บพคดบอ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนรัฐัญญาพัฒนาวิทย์ อำเภอคลองลาไ洒 จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสภาพปัจจุบันคือ ครูผู้ปฏิบัติงานตามระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียน ทำให้ระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียนดำเนินไปอย่างไม่ถูกต้อง ศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนรัฐัญญาพัฒนาวิทย์ โดยการใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล การศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบบันทึกประจำวัน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต การปฏิบัติงานของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลใช้ในการพัฒนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่าการปฏิบัติงานตามระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียนก่อนพัฒนา ครูผู้ปฏิบัติงานนั้น ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติ มองหมายให้เป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงผู้เดียว ทำให้การทำงานบางขั้นตอนล่าช้า เนื่องจากเรียนภายในได้การคุณและนิ่งมาก เช่น การเก็บระเบียนสะสม การประเมินพฤติกรรมเด็กเพื่อการคัดกรอง ครูรู้จักนักเรียนเป็นบางคน เนื่องจากลืมที่มีจุดเด่นเท่านั้น ทำให้การคุณและนักเรียนเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง จึงมีการพัฒนางานระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียน โดยนำคณาจารย์ไปศึกษาดูงาน อบรมให้ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ หลังการพัฒนาพบว่า ครูผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานตามระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีการตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นรูปแบบ ทำงานโดยประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน คณาจารย์ โรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง การดำเนินงานระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียนดำเนินการไปได้ด้วยดี สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน ได้อย่างทั่วถึง ครูเข้าใจบทบาทผู้คุณและช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มขึ้น

ประยศ ตีเพื่อย (2546 : บพคดบอ) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการคุณและช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้กระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนสนธิรายภูริวิทยา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือการวางแผน (Planning) ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ (Action) ขั้นตอนการสังเกต (Observing) และขั้นตอนสะท้อนผล (Reflecting) ผู้ร่วมศึกษาได้แก่บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ รวม 24 คน เครื่องมือที่ศึกษาค้นคว้าคือ แบบประเมินการคุณและช่วยเหลือนักเรียน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสังเกตการพัฒนาบุคลากรซึ่งการดำเนินงานตามวงจร PAOR แบบบันทึกประจำวันของผู้ค้นคว้า แบบประเมินตนเอง (SDQ) สำหรับนักเรียน แบบประเมิน

ตนเอง (SDQ) สำหรับครูที่ปรึกษาประเมินนักเรียน แบบประเมินตนเอง (SDQ) สำหรับผู้ปกครองประเมินนักเรียน ผลการศึกษาด้านคุณภาพดังนี้

1. ปัญหาที่ค้นพบในการพัฒนาบุคลากรด้านระบบการคุ้มครองนักเรียน คือ ครูไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองนักเรียน ครูยังไม่สามารถวางแผนจัดการด้านระบบการคุ้มครองนักเรียน และครูยังไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการจัดการด้านระบบคุ้มครองนักเรียน จึงส่งผลให้ระบบการคุ้มครองนักเรียนไม่ได้ผลเท่าที่ควร นักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

2. หลังจากได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านระบบการคุ้มครองนักเรียน ตามขั้นตอนของหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ด้านคือ

2.1 ด้านพฤติกรรมการพัฒนาตัวเองของบุคลากร บุคลากรที่ร่วมศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดี มีความรู้ ความเข้าใจ และดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมด้านระบบการคุ้มครองนักเรียนที่ตนเองรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านพฤติกรรมการพัฒนาของตัวนักเรียน นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีในระหว่างศึกษาเล่าเรียน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กล้าแสดงความคิดเห็น

2.3 ด้านกระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนได้นำกระบวนการนิเทศ ภายในแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในกระบวนการบริหารด้านระบบการคุ้มครองนักเรียน โดยเน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านระบบการคุ้มครองนักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา

โดยสรุปการพัฒนาบุคลากรด้านระบบการคุ้มครองนักเรียน โดยใช้ขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ช่วยให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง ด้านระบบการคุ้มครองนักเรียน ได้อ่ายมีประสิทธิภาพ และยังส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตต่อการศึกษาเล่าเรียน

ประพันธ์ ชัชวาลชัยพร摊 (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงาน การควบคุมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานการควบคุมคุณภาพการศึกษาทั้ง 7 ด้านในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยแต่ละด้านพบว่า การพัฒนาครุและบุคลากรอยู่ในระดับมาก การวัดและการประเมินผล การพัฒนาสื่อการเรียน การสอน การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การพัฒนางานแนะแนว และการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

อรทัย บุมพลกุล (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัฒนศึกษา อําเภอพาน จังหวัดเชียงราย ข้อค้นพบที่ปรากฏ บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพ ด้านการประเมินมาตรฐาน โรงเรียน ด้านปฏิรูปการเรียนรู้และการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านบริหาร จัดการในระดับมาก โรงเรียนมีสภาพและความพร้อมด้านการปฏิบัติการ ด้านการปฏิรูปการ เรียนรู้ของผู้เรียน สภาพการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ สภาพการบริหารจัดการ สภาพ ความพร้อมของบุคลากร และสภาพความพร้อมด้านสื่อนวัตกรรมและงบประมาณอยู่ในระดับ มาก เช่นเดียวกัน

แนวทางการพัฒนาด้านการปฏิรูปการเรียนและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ โดยสร้างความตระหนักให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงทั้งผู้เรียน ผู้สอน ส่งเสริมครูผู้สอนมีการหาความรู้โดยการประชุม ทั่วไป อบรม ศึกษาดูงาน ผู้บริหาร โรงเรียนต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ ตลอดจนมีการกำหนดนโยบายและ มาตรการให้ผู้บริหารใส่ใจในการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา งบประมาณที่มีอยู่ต้องเพิ่มให้พอเพียงกับการบริหารงานที่ต้องพัฒนาหลาย ๆ ด้าน

ด้านการบริหารจัดการ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ทำให้บุคลากรมีความภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน โดยใช้ภูมิปัญญาท่องถิ่นเพื่อ การเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเลือกเรียนในสิ่งที่ชอบและมีความถนัด ผู้บริหารร่วมกับครูผู้สอน ร่วมมือกันใช้หลักสูตรที่ทันสมัย สร้างความพึงพอใจและสนใจต่อผู้เรียนและชุมชน

การดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักและเตรียมความ พร้อมให้บุคลากรในโรงเรียน โดยมีสายการบังคับบัญชาที่แน่นอน เป็นระบบ มีการกำกับ นิเทศ และติดตามงานให้เข้มข้นและจริงจัง ความมีการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอคับ ความต้องการการพัฒนาเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ต้องพัฒนาไปจังหวัดฯ ด้าน เช่น คน เงิน วัสดุ และการจัดการให้ดีก่อน การพัฒนาที่ดีและสมบูรณ์ต้องพัฒนาไปพร้อมกันทุก ด้าน

เรวติ กลืนหอม (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนารับการประเมินภายนอกในโรงเรียนมีชัยศึกษา ตั้งกัดกรรมสามัญ ศึกษา อําเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อพัฒนารับการประเมินภายนอกด้านผู้เรียน กิจกรรมที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนทำงานเป็นทีม ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น

ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม รองลงมา คือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างหลากหลาย กิจกรรมกีฬาภายใน และส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา ส่วน กิจกรรมที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดสร้างเครื่องมือสำหรับศึกษาการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของผู้เรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความประทับใจ ส่วนในด้านกระบวนการ กิจกรรมที่มีการปฏิบัติตามมากที่สุดคือ การกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ การจัดทำแผนพัฒนาและ ธรรมนูญการศึกษา การเรียนแผนงาน โครงการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษา การ รองลงมาคือ การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาและธรรมนูญสถานศึกษา การ ปฏิบัติงานตามปฏิทินงานของโรงเรียน กิจกรรมที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่กิจกรรมกลุ่ม สัมพันธ์ระหว่างครูและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้ครูเรียนรู้การทำงานเป็นทีม สำหรับด้านปัจจัย กิจกรรมที่มีการปฏิบัติตามมากที่สุด ได้แก่ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การวัดผล การประเมินผล และการวิจัยขั้นเรียน รองลงมา คือ การสำรวจวุฒิการศึกษา อัตรากำลังครูในโรงเรียน และจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาบุคลากร ส่วนกิจกรรม ที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ใน ชุมชน เข้ามายื่นร่วม

วิธีปฏิบัติในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ปัจจุบันนี้ ไม่เน้นการจัดทำเครื่องมือ แต่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการจัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีการวัดผลตามสภาพจริง เน้นการจัดรูปแบบของกิจกรรมผู้เรียน มีการนำร่องการเนื้อหาสาระ ทั้งในกลุ่มสาระเดียวกันและต่างกลุ่มสาระ โดยจัดการเรียนการ สอนแบบโครงการ มีการวางแผน (Plan) และมีการดำเนินงานตามแผน (Do) การทบทวน ตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง (Action)

สรรพศิริ จันทร์ทอง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษา การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3–4 จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอกของโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3–4 จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมี การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ มาตรฐาน เกี่ยวกับครูผู้สอน มาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียน และมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหาร และเมื่อพิจารณา ตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนทุกขนาดโรงเรียนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เช่นกัน เมื่อพิจารณาตามมาตรฐานพบว่า มาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียน ทุกมาตรฐานมีการดำเนินงานอยู่ใน

ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียน มีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะ นิสัยด้านศิลปะ คนตัวและกีฬา และมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์

มาตรฐานเกี่ยวกับครู ทุกมาตรฐานมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้คือ มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครุพี่ยงพอ

มาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหาร ทุกมาตรฐานมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการ บริหารจัดการ มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการ บริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

2. โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3-4 จังหวัดมหาสารคาม ที่มีขนาด ต่างกัน มีการดำเนินงานมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลางมีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนที่เหลือไม่แตกต่างกัน ส่วนมาตรฐานเกี่ยวกับครูผู้สอน และมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รายงาน สารภัยจน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้าราชการครูโดยรวมและจำแนกตามขนาดโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนเห็น ว่ามีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและ 5 ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง และมีการดำเนินงานในขั้นการศึกษาและการเตรียมการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้าราชการในกลุ่มโรงเรียนที่ 1 กลุ่มโรงเรียนที่ 4 และกลุ่มโรงเรียนที่ 5 เห็นว่ามีการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในขั้นการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ใน ระดับมาก

2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดโรงเรียนกับกลุ่มโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและ 5 ขั้นตอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.5 แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวในขั้นตอนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ข้าราชการครูในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เห็นว่ามีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายขั้นตอนไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียนต่างกันเห็นว่ามีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและ 5 ขั้นตอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.5 แต่ในขั้นตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

ชาวต ป้อมไชยา (2542 : บพคดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร พนวจการดำเนินงานภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 4 ด้านคือ การจัดทำแผนและโครงการพัฒนาการจัดองค์กรบริหารคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียน และการดำเนินการตามแผน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

สุพรรณ กิ่งมิ่งแข (2543 : บพคดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้าราชการครูโดยรวมและจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียน โดยรวมและรายขั้นตอนอยู่ในระดับดี 4 ขั้นตอน อยู่ในระดับพอใช้ 3 ขั้นตอน ยกเว้นผู้บริหารเห็นว่า มีการปฏิบัติ 3 ขั้นตอนอยู่ในระดับดี คือการนิเทศและติดตามผล การประเมินผลและรายงาน และการปรับปรุงและพัฒนา ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็กเห็นว่า มีการปฏิบัติ 2 ขั้นตอน อยู่ในระดับดี คือการประเมินผลและรายงาน และการปรับปรุงและพัฒนาข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดกลาง เห็นว่า มีการปฏิบัติ 3 ขั้นตอนอยู่ในระดับพอใช้ได้ นอกจากนี้

ข้าราชการครูเห็นว่ามีการปฏิบัติโดยรวมและ 4 ขั้นตอนอยู่ในระดับพอใช้ได้ และการปฏิบัติ 3 ขั้นตอนอยู่ในระดับดี คือการกำหนดเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียน การจัดองค์กรบริหารคุณภาพและการดำเนินตามแผน

2. ผู้บริหารเห็นว่ามีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนโดยรวม และทั้ง 7 ขั้นตอน มากกว่าข้าราชการครู อย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดต่างกันเห็นว่า มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและ 6 ขั้นตอน ไม่แตกต่างกัน

แต่ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการปฏิบัติงานมากกว่าข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดกลาง ขึ้นตอนการจัดทำแผนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เวียงชัย ราชฤทธิ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2546 ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสมศ. ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2546 โดยภาพรวมพบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบร่วมกัน พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้น 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 4,5,6 และ 24 มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับการดำเนินงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ พบร่วมโดยภาพรวมและรายมาตรฐาน พบร่วมกัน พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ในโรงเรียนขนาดกลาง พบร่วมโดยภาพรวมและรายมาตรฐาน พบร่วมกัน พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้น 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 4,5,6 และ 8 มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และในโรงเรียนขนาดเล็ก พบร่วมโดยภาพรวมและรายมาตรฐาน พบร่วมกัน พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้น 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 4,5,6 และ 24 มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของ สมศ. ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3,4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขตที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบร่วมโดยรวม ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของ สมศ. ไม่แตกต่างกันทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบร่วมกับการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ สมศ. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 14 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4,5,6,8,12,14,15,16,17,19,20,23,24 และ 27 ส่วนมาตรฐานอื่น ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า มาตรฐานที่ 4,5,6,8 และ 12 โรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาตรฐานที่ 14,16,17,19 และ 20 โรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาตรฐานที่ 15,23,24 และ 27

โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนมาตรฐานอื่นไม่แตกต่างกันทางสถิติ

สมชาติ แก้วขาว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนและครูปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ทั้ง 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาและขั้นการประเมินรับรองคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่บุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพไม่แตกต่างกัน

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ทัคเตอร์ (Tucker. 199 : 2290-A) ได้ทำการวิจัยการรับรู้ของครู ผู้ปกครอง และผู้บริหาร โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาแห่งเบนมิวикаที่มีต่อการกระทำพิเคราะห์เบื้องต้นของนักเรียน โดยพิจารณาจากบ้าน กลุ่มเพื่อน ครูและนโยบายของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 2 แห่ง ในปีการศึกษา 1995 และ 1996 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สมุดรายงาน ความประพฤติของนักเรียน และเอกสารที่ระบุแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม คือ การเดินทางกลับบ้านด้วยรถ ขาดเรียน กิริยาที่หยาดกาย ยาเสพติด ความรุนแรง และด้านอื่นๆ และพบว่า นักเรียนชายมีผลการกระทำการทำความผิดมากกว่านักเรียนหญิงในทุกรายี ยกเว้น เกี่ยวกับการใช้ยาเสพติด นักเรียนที่กระทำการทำความผิดจะมีอัตราการขาดเรียนสูง โดยผู้ปกครองและนักเรียนต่างนิว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่ผิดวินัยดังกล่าวเป็นผลมาจากการ และโรงเรียน ซึ่งนโยบายของโรงเรียนบางแห่งนโยบายการเพิ่มความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน ควรเพิ่มความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับการจัดห้องเรียน และควรซึ่ชัดถึงข้อตกลงที่ เป็นไปในแนวทางเดียวกันต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและวิธีการที่ครู ผู้บริหารใช้ในการ ดำเนินการที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมด้วยความรู้สึกเห็นอกเห็นใจของครูที่รับผลกระทบทำไม่ใช่แสดง แบบบทบาทของครู และควรหาคำจำกัดความที่ระบุถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

กันเดอร์สัน (Gunderson, 2001 : 1995-A) ได้ศึกษา การใช้การประชุมสร้างสรรค์ในโรงเรียน ซึ่งเรียกว่า “การประชุมกลุ่มครอบครัว” ในการศึกษาแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียนหนีเรียน โดยให้ผู้ปกครองที่มีลูกหลานหนีเรียนได้เข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือ วิธีการแก้ไขดังกล่าว โดยกลุ่มครอบครัวประกอบด้วย กลุ่มเสียงต่างๆ กลุ่มเสียงปานกลาง และกลุ่มเสียงสูง โดยกลุ่มเสียงต่างเป็นกลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยได้รับการลงโทษจากโรงเรียน กลุ่มเสียงปานกลาง นักเรียนเคยได้รับการลงโทษจากโรงเรียนบ้าง และกลุ่มเสียงสูงนักเรียนเคยได้รับการลงโทษจากโรงเรียนอย่างรุนแรง

ในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม การประชุมมีลักษณะเป็นกันเอง ยอมรับฟังซึ่งกันและกัน ทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการหนีเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองได้รวมพลังที่จะสร้างสรรค์ครอบครัวและให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน โรงเรียนได้ให้โอกาสครอบครัวต่าง ๆ เสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์อันจะทำไปสู่ข้อสรุปเพื่อเป็นแนวปฏิบัติของทางโรงเรียนต่อไป กระบวนการประชุมผู้ปกครอง ซึ่งเป็นกระบวนการที่เรียนรู้ ผลการดำเนินการเป็นพลวัตร มีผลทางบวกต่อนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียน และยังมีผลสำคัญต่อการมาโรงเรียนของนักเรียน ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวมีประสิทธิภาพดีกว่ารูปแบบการแก้ไขปัญหานี้เรียนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

มาสตี (Massare, 2004 : 3151-A) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยเครื่องแต่งกายของนักเรียน ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ในการสำรวจแบบโรงเรียนจากการศึกษาเอกสารสำาคัญเกี่ยวกับนักเรียนในด้านวินัย การเข้าเรียน และตามนโยบาย เครื่องแบบโรงเรียนจากแบบสอบถามมาตรฐานตราช่วงประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิคิร์ท (Likert) สำรวจผู้บริหารจำนวน 133 คน ครู และผู้ปกครอง จำนวน 1,336 คน กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง พ布ว่าโดยภาพรวมโรงเรียนที่ทำการศึกษาที่มีนโยบายเกี่ยวกับระเบียบ ว่าด้วยเครื่องแต่งกาย หลังจากได้นำนโยบายเครื่องแบบโรงเรียนไปใช้ ทำให้ปัญหาด้านการทำร้ายร่างกาย การทะเลาะวิวาท ไม่เคารพเพื่อน และการสั่งพักการเรียนลดลง และการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยอย่างอิ่ง และสนับสนุนให้นักเรียนใช้เครื่องแบบโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน และครู สนับสนุน และรับรองคุณภาพสำหรับ เครื่องแบบโรงเรียน จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่าพฤติกรรมที่ปรับปรุงดีขึ้นเท่าที่เป็นไปได้ การศึกษาโรงเรียนทั้ง 3 โรง ในรัฐนิวเจอร์ซี เป็นรูปแบบการศึกษาที่สามารถใช้แทนได้จากกลุ่มโรงเรียนกลุ่มหนึ่ง เพื่อกำหนดผลกระทบของนโยบายเครื่องแบบโรงเรียนที่มีผลต่อนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนนั้น

ลางเบลล์ (Langbell. 2006 : 57) ได้ศึกษาการพัฒนา นโยบายความร่วมมือกัน ในการประกันคุณภาพเพื่อการเรียนต่อ โรงเรียนของรัฐถึง โรงเรียนเอกชนในระดับสูงกว่า มัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีคุณภาพความร่วมมือกันในกลุ่ม โรงเรียนของรัฐและ โรงเรียนเอกชน ในระดับ จุดมุ่งหมายของงานวิจัยนี้ เพื่อจำแนก หาความเหมาะสม ลดภาระปัจจุบันที่ให้การยอมรับไว้วางใจสถาบันการศึกษาของรัฐของกลุ่มนักเรียน โรงเรียนเอกชนในระดับต่ำกว่า ปริญญาตรีความสำคัญ ของงานวิจัยนี้ เพื่อประกันคุณภาพการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถทำให้เกิดการยอมรับไว้วางใจในการสอนสาขาวิชา โปรแกรมของสถาบันการศึกษาของเอกชน โครงการนี้ได้รวมการศึกษามีส่วนได้ส่วนเสียจากโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทในการร่วมมือในการออกแบบการอภิปัลย์ในประชุมเชิงปฏิบัติ ช่วยในการศึกษาวิเคราะห์การปฏิบัติการสอน โครงการนี้พนักงานที่ของการประกันคุณภาพ การบันทึกข้อเสนอแนะจากการออกแบบ การอภิปรายซึ่งเป็นการนำเสนอทางเลือกของสถาบัน การศึกษาของบริษัท โคลัมเบีย ได้คัดเลือกผล สะท้อนจากผู้เข้าร่วมการวิจัยในประสบการณ์การให้ความร่วมมือที่เป็นธรรมชาติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพอดูรูปได้ว่า การดำเนินงานระบบคุณภาพเหลือนักเรียน มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนารูปที่พึงประสงค์มากขึ้น กรณีความรู้ความเข้าใจในตัวผู้เรียนมากขึ้น ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ได้เดิมพันความสำคัญในระบบคุณภาพเหลือนักเรียนมากขึ้น การประกันคุณภาพระบบการคุณภาพเหลือนักเรียน จึงเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการดำเนินงานตามระบบการคุณภาพเหลือนักเรียน เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจ ได้ว่า สถานศึกษามีระบบการคุณภาพเหลือนักเรียน ได้คุณภาพมาตรฐาน เพื่อทำให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นบุคคลที่สังคมพึงปรารถนา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย และเป็นการสร้างสันติภาพที่ดีระหว่างหน่วยงาน ผู้ปกครอง และชุมชน